КОММУНИСТНУУД БА ПАРТИЙНАБЭШЭ ХҮНҮҮДЭЙ БЛОК МАНДАХА БОЛТОГОЙ!

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№ 27 (4919) | 1946 он, февралиин 5, вторник | Сэн 20 мүнгэн

Манай гүрэнэй мүн саашадаашье хаба шадалтай ба хүсэн түгэлдэр байхые хэн хүсэнэб, тэрэ хүн коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудай түлөө голосовалха байна.

(Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевигүүдэй) Партиин Центральна Комитедэй хандалгаһаа)

Худөөдэ һунгуулиин кампаниин ябаса

СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ бүгэдэ-арадай һайндэр—1946 оной февралиин 10 газаа орожо ерэбэ. Мүнөө үедэ Советскэ ороной арад зонтэй нэгэн хамта, манай республикын эрэгтэй эмэгтэй колхозниігууд, МТС, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд угаа ехэ политическэ дэбжэлтэ дээрэ байна. Тэдэнэр гүрэнэй айхабтар удха шанартай хэрэгтэ нэгэн хүн шэнгеэр оролсоод, һунгалтын үдэрые ажалай шэнэ амжалтануудаар угтахын түлөө эрмэлзэжэ байнад.

Үргэн ниитэ колхозно таряашад болбол гүрэнэй засагай Верховно органдо һунгагдаха коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудай түлөө тон ехэ баяртайгаар голосуудаа үгэхые эрмэлзэнэд. Тэдэнэр Ленин-Сталинай партиин үнэн сэхэ хэрэгэй түлөө ами бэеэ гамнангүй оролсоод, гүрэн түрынгөө урдахи уялгые нэрэтэй гүрэтэйгөөр дүүргэжэ ябаһан партийна ба партийнабэшэ эрхим большевигүүдые СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудай кандидадууд болгожо дэбжүүлээ. Республикын колхозно деревниин омгорхол Лукерья Прохоровна Шурыгина, Доржи Гармаев, Тогочи Данзанов ба бусадые гүрэнэй Верховно органдо эльгээжэ, тэдэнэртэ бата бэхеэр найдаһан эрэгтэй эмэгтэй колхозниігууд, МТС, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд мүнөө үедэ ажал хүдэлмэреэ улам шангадхажа байха юм.

Бурят-Монгол АССР-эй аймаг болон колхозуудаар үнгэргэгдэһэн һунгалтын тээхи суглаануудта хабаадагшад колхозно полиин ургасые улам бүри ехэдүүлхэ, гүрэнэйнгөө урдахи уялгануудые хүдөө-ажалай продуктнуудаар бүри мүһэн дүүргэхэ, трактор машинануудай заһабарилгые саг болзор соонь эрхим шанартайгаар шиидхэхэ, агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые түргэн үнгэргэхэ, кондиционно сэбэр үрһэ бэлдэхэ, адуу малай үбэлжэлгэ, түл абалгые эрхимээр үнгэргэхэ, адуу малай ашаг шэмые бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлхэ мэтын тодо һонор уялгануудые абажа, социалистическэ мүрысөөнэй эршые улам шангадхаа һэн.

Республикын хэдэ-хэдэн аймагууд хабарай тарилгада бэлэдхэлые шиидхэхэ, адуу малай үбэлжэлгые тобир тарганаар үнгэргэхын түлөө ударна һаранууды шиидээ. Энэ үе соо хаа-хаанагүй үйлэдбэриин бүтээсэ дээшэлжэ, колхозно поли, малажал дээгүүр стахановецууд болон ударнигуудай тоо улам олошороо. Тэдэнэр СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ түүхэтэ үдэртэ эрхим бэлэг барихын тулада ажал хүдэлмэреэ али болохоор шангадхажа, байгуулагдаһан уялгабаринуудаа бодото хэрэгүүдээр дүүргэжэ ба үлүүлэн дүүргэжэ байха юм.

Малажалые саашадань хүгжүүлэн, тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхын түлөө шанлиитайгаар тэмсэжэ байһан Хориин аймагай колхозууд һунгалтын үдэрые шэнэ амжалтануудаар угтахабди гэжэ нэгэн хүн шэнгеэр мэдүүлээд, хэлэһэн үгэнүүдээ хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ байна. Аймагай түрүү колхозуудай нэгэн болохо Карл Марксын нэрэмжэтэ хүдөө ажалай артелиин эрэгтэй эмэгтэй колхозниігууд һунгалтын үдэр хүртэр тарилгада бэлэдхэлэй бүхы хүдэлмэринүүдые эрхим шанартайгаар дүүргэхэ, адуу малаа тобир тарганаар ондо оруулха уялгануудые абажа бүхы колхозниігуудые уряалһан байгаа. Мүнөө болоходо иимэ үүсхэл гаргаһан Карл Марксынхид һанаһан хэрэгээ бодотоор бэелүүлжэ байха юм. Хабарай тарилгада бэлэдхэлые һүүлэй һарануудта эрид шангадхажа поли дээгүүр саһа тогтоохо, наг шэбхэ шэрэхэ, нютагай үтэгжүүлгэнүүдые бэлэдхэхэ, хүдөө ажалай машина зэмсэгүүдые заһабарилха хүдэлмэринүүдые дүүргүүтэйхэн байна. Тэрэшэлэн тус колхоз адуу малай үбэлжэлгые нэгэшье гарза гайгүйгөөр, тураан муудхангүй үнгэргэжэ байнхай. Эрхим адуушан нүхэр Гомбоев бэлшээриие зүбөөр хэрэглэн, адуун һүрэгөө тобир тарганаар харууһалжа байха юм.

Дээрэхи колхозой малажалай фермэ, гүүртэ болон бүхы колхозниігуудай дунда агитационно-ниитын хүдэлмэри таһалгаряагүйгөөр үнгэргэгдэнэ. Колхозой правлени болон партийна организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд агитаторнуудай хүдэлмэридэ үдэр бүриин хүтэлбэри, туһаламжа хүргэхэһөө гадна, өөһэдөө колхозник бүхэндэ һунгуулиин Дүрим ба бусад зүйлнүүдые ойлгуулдаг, коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй Сталинска блогой кандидадуудай түлөө агитаци хэдэг байна.

Гашейн, Хориин, Саянтын, Хэжэнгын ба бусад МТС-үүдэй хэдэн олон бригаданууд трактор болон хүдөө-ажалай машина зэмсэгүүдэй заһабарилгые амжалтатайгаар дүүргэжэ, һунгуулиин үдэртэ эрхим бэлэг барихань.

Мүнөө үедэ республикын нютаг булан бүхэндэ агитационно-ойлгуулалгын хүдэлмэри бусалжа байна. Аяар холын ой тайга соо модо бэлэдхэжэ байһан гү, али фабрика заводуудай нарин нангин станогуудай дэргэдэ хүдэлмэрилжэ байһан гү, али хээрын талада тогтон һуурижаһан колхозно фермэ, гүүртэнүүдээр адуу малые тобир тарганаар харууһалан, шэнэ түлнүүдые баяртайгаар хүлеэн абажа байһан гү, али үндэр ургасын түлөө поли дээгүүр түрүү агротехникые бэелүүлжэ байһан хүн бүхэн СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд болгон хэниие һунгахая, хэнэй түлөө голосуудаа үгэхэеэ бүлтадаа мэдээд, һунгалта хэхэ түүхэтэ үдэрые тооложо байха юм.

Советскэ хүнүүдэй ябаһан лэ газарта политическэ хүдэлмэри үнгэргэгдэнэ. Тэдэнэрэй дунда агитаци хэжэ байһан коммунистнууд ба партийнабэшэ большевигүүд өөһэдынгөө даажа абаһан газарай хүн бүхэндэ амжалтануудые түйлүүлэн, һунгалтын үдэртэ хүндэтэ бэлэг барихые хүсэнэд.

Адуу малаа атар тарганаар үбэлжүүлэн тэдэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхын, сабшалан хадалангай үндэр ургаса хураахын түлөө колхозно таряашад һунгуулиин үдэрые ажалай шэнэ амжалтануудаар угтажа, өөһэдынгөө дэбжүүлһэн үнэн сэхэ хүнүүдэй түлөө нэгэн дуугаар голосуудаа үгэхэнь.

Нүхэд эрэгтэй эмэгтэй колхозниігууд, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд! СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ бүгэдэарадай һайндэрые ажалай амжалтануудаар угтахын түлөө социалистическэ мүрысөөе улам шангадхая!

Этигэмжэтэ нюурай хүдэлмэри

Союзай Соведтэ ба Национальностьнуудай Соведтэ һунгалтануудые хэхэ Улан-Удэ городой Городской районой № 8 ба 10 һунгуулиин участогуудай бүхы һунгагшадай хамтын суглаан һаяхан үнгэрбэ. Энэ суглаанда хамта 350 гаран һунгагшад хабаадалсажа, СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидатаар дэбжүүлэгдэһэн алдарта сталинска адмирал Иван Степанович Юмашевай этигэмжэтэ нюур болохо нүхэр Смирнов гагшатэй уулзаба.

Энэ суглараһан бүхы һунгагшадта адмирал И. С. Юмашевай биографи ба ажал ябуулганууд тухай, мүн тэрэнэй дайшалхы хэрэгүүд тухай дэлгэрэнгыгээр этигэмжэтэ нюур нүхэр Смирнов хөөрэжэ үгэбэ.

Японско самурайнуудта эсэргүү дайн байлаанда Номгон далайн уһан-сэрэгэй флодые командалагша байхадаа, нүхэр Иван Степанович Юмашев болбол эрэлхэг зориг ба баатаршалга гаргажа тэмсэхэ зуураа, тэрэниие бутасохижо, алдар сууда гараһан байха юм. Адмирал И. С. Юмашевай сэрэгэй габьяануудынь Советскэ Правительство үндэрөөр сэгнэжэ, Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэдэ хүртөөбэ. Мүн хэдэн дахин орденууд ба медальнуудаар шагнаһан байгаа.

—Нүхэр И. С. Юмашев өөрынгөө һунгагшадай эрхим дээдэ этигэл найдабариие бодото хэрэг дээрэ харюулха. Ленин-Сталинай партиин ба советскэ арадай эрхим хүбүүн, алдарта сталинска флотоводец мүн. Адмирал И. С. Юмашевай түлөө өөһэдынгөө голосуудые барандаа, нэгэн хүн шэнгеэр үгэхые уряалнаб,—гэжэ нүхэр Смирнов үгэеэ дүүргэбэ.

Тэрэнэй һүүлдэ тус участогай һунгагшадай үмэнэһөө нүхэд Шмаков ба Алексеев гэгшэд үгэ хэлэжэ, алдарта сталинска флотоводец И. С. Юмашевай түлөө өөһэдынгөө голосуудые үгэхэбди,—гэжэ мэдүүлбэд.

Удаань Бурстройтрестын эрхим стахановец нүхэр Иванов гэгшэ СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалта хэхэ үдэрэй хүндэлэлдэ зорюулжа, ажалай үндэр бүтээсэнүүдые түйлахые тэндэ хабаадагшадые уряалба.

Энэ суглаанда хабаадалсагшад нүхэр Ивановой уряае һайшаан дэмжэһэн байгаа.

Свердловскын һунгагшад Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидат Николай Михайлович Швернигтэй уулзаба

СВЕРДЛОВСК, январиин 29. (ТАСС). СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутат болохо кандидат Николай Михайлович Швернигтэй уулзалган болоо.

Нүхэр Швернигэй суглаан дээрэ ерэхэдэнь үни удаан замхашагүй овациияар угтаһан байгаа. Суглаанай түрүүлэгшэ байһан ВКП(б)-гэй горкомой секретарь нүхэр Жуков болбол нүхэр Н. М. Швернигтэ үгэ үгэбэ.

Тон түрүүн нүхэр Шверник болбол түрүүшын һунгалтануудай болоһон сагһаа хойшо манай ороной ябажа гараһан түүхэтэ замые харуулжа хэлэнэ, мүн нүхэр Сталинай ударидалгаар түйлагдаһан социалистическэ байгуулалтын гайхамшаг ехэ амжалтанууд тухай али тодо сэгнэлтэ үгэбэ. Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуу ехэ дайнай үедэ советскэ арад зоной хэһэн баатарлиг ехэ ажал хэрэгүүд тухай Н. М. Шверник угаа халуун дулаанаар хэлэнэ.

—Дайсанаа даража, үй бута сохихо хэрэгтэ Уралай хүдэлмэришэд, колхозниігууд болон интеллигенци имагта ехэ юумэ хэһэн байна гэжэ нүхэр Шверник хэлэнэ. Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай боложо байха үедэ уралецууд хүсэтэ ехэ дайшалхы техникээр фронтоо хангажа байхын тулада, хүсэ шадалаа гамнангүй хүдэлмэрилһэн байгаа.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай болоһон саг соо Уралда предприятинуудай тоонь олошорбо. Тэрэ хадаа Советскэ Союзай урда зүгэй районуудһаа заводуудые нүүлгэжэ асараһан дээрэһээ болоһон байха юм. Уралда 703 аж үйлэдбэриин предприятинууд нүүлгэгдээ һэн. Эдэ заводууд жэшээгүй богонихон болзор соо дахяад бодхоогдоод хүдэлжэ захалаа бэлэй.

Нүхэр Сталинай нэрэмжэтэ орон дотороо эгээн томохон Уральска танкова завод эгээ тиигэжэ байгуулагдаһан юм. Энэ заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд болон техническэ хүдэлмэрилэгшэд хадаа «Т-34» гэжэ танкнуудые бүтээн гаргажа, алдар сууда гараа бэлэй. Тэрээн шэнги хурдан, шуран шуумгай ба дайшалхы шадабари ехэтэй танк гэжэ нэгэшье армида байгаагүй һэн.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуу ехэ дайнай болоһон жэлнүүдтэ бүхы советскэ арад зонтойгоо хамта уралецууд шударгуу шанга ажал хэжэ үльгэр жэшээ харуулба. Тэдэнэр хадаа баатарлигаар хүдэлмэрилжэ Уралые Советскэ Союзай сэрэгэй арсенал болгоһон юм. Дайнай үедэ Уралай ажалшад эсэхэ-сусахые мэдэнгүйгөөр ажаллажа, Улаан Армияа һомо хэрэгсэлээр, танкнуудаар, айхабтар ехээр хюдаха хүсэтэй аад, холо буудалаг үхэр буунуудаар хангажа байба.

Правительство болбол Эхэ оронойнгоо үмэнэ уралецуудай аша габьяатай байһыень үндэр ехээр сэгнэжэ, Свердловско областиин 8.700 хүдэлмэришэд, колхозниігууд, инженернүүд, багшанар, врачууд, агрономууд болон албахаагшадые Советскэ Союзай орденууд ба медальнуудаар шагнаһан байна. Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуу ехэ дайнай үе соо жэшээтэ һайнаар хүдэлмэрилһэнэйнгөө түлөө Свердловско областиин 26 предприятинууд СССР-эй орденуудаар шагнагдаба.

Социалистическэ байгуулалтын амгалан сагай үедэшье уралецууд үнаһан малтайгаа абантүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Эгээ иимэ байһан хадань, СССР-эй Арадай Комиссарнарай Совет болбол «1945 ондо үндэр ехэ ургаса абаха ба колхозно малажалые дэбжүүлхын түлөө областьнууд, хизаарнууд болон республикануудай Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүд тухай» тогтоол гаргахадаа, Свердловско областиие колхозно малажалые хүгжөөхэ ба ашаг шэмэ абахын талаар түрүүлжэ ябаһан дээрэ тоолоод, СССР-эй Совнаркомой дамжуулгын Улаан туг ба нэгэдэхи мүнгэн шан барюулха гэжэ тогтооһон байха юм.

Дам саашаа, нүхэр Шверник болбол Дүрбэлэхи табанжэл соо советскэ арад зоной шиидхэхэ ёһотой байһан зорилгонууд тухай тогтожо хэлэбэ.

—Бидэнэр СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхээ байна гээшэбди. 1946 оной февралиин 10-да советскэ арад зон Ленин-Сталинай туг доро ябажа, советскэ засаг-түрынгөө Верховно органой депутадуудые һунгаха байна.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуу ехэ дайн байлдаан соогуур советскэ гүрэнэй угаа ехэ туршалгада ороһоной һүүлээр, манай правительство һунгалтануудые хэхээр ерэжэ ябана, тэрэ дайнда СССР-эй арадууд манай багша ба вождь агуу ехэ Сталинай ударидалгаар ябажа, дайсанаа дараад, илажа гараба.

СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудые һунгаһан үнгэрэгшэ һунгалтанууд дээрэ бэелүүлэгдэһэн коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блок гээшэ арад зоной этигэл найдабариие хүсэд харюулһан байгаа.

Эгээ иимэ байһан хадань, мүнөө болохоо байгаа һунгалтануудай үедэ Советскэ Союзай гражданинууд болбол арад зонойнгоо дура хүсэлые бэелүүлжэ, агуу ехэ советскэ социалистическэ гүрэнэйнгөө хүсэ шадалые бата бэхи болгожо шадаха коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудые СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд болгожо дахяад һунгаха байна.

Нүхэр Швернигэй түгэсхэлэй үгэнүүдые суглаанда байлсагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтажа, оваци болоно.

Суглаан дээрэ этигэмжэтэ нюур багша нүхэр Филиппова үгэ хэлэбэ. Коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудай түлөө өөһэдынгөө голосуудые нэгэн һанаалаар үгэгты гэһэн уряалтайгаар Уральска сэрэгэй округой боецууд болоно офицернүүдэй үмэнэһөө генерал-лейтенант Гетман, Верхне-Исетскэ заводой металлургнуудай үмэнэһөө вальцовщик нүхэр Алексеев, Свердловскын интеллигенциин үмэнэһөө профессор Георгиевский болон бусад үгэ хэлэһэн байна.

Нүхэр И. В. Сталинда эльгээхэ амаршалгын бэшэгые суглаашан угаа ехэ урматай баяртайгаар батална.

* * *

Мүн тэрэшэлэн Национальностьнуудай Соведэй депутат болохо кандидат нүхэр Н. М. Швернигтэй уулзахаар зорюулагдаһан олон мянган һунгагшадай хабаадалгатай суглаан гурбан орденто Уралмашзавод дээрэ болоһон байна. Этигэмжэтэ нүхэр Митрофанов болбол нүхэр Н. М. Швернигэй ажэябадал ба ажал хэрэгүүд тухай һунгагшадта хөөрэжэ үгэһэн байна. Н. М. Шверник болбол өөртэнь этигэл-найдабари үзүүлһэнэйнь түлөө һунгагшадта баясхалан хүргэбэ.

Буу зэбсэг бүтээгшэд СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат М. Ф. Шкирятовтай уулзаба

ТУЛА, январиин 29. (ТАСС). Тульско-Рязанска һунгуулиин округһоо Национальностьнуудай Соведэй депутат боложо һунгагдаха кандидат нүхэр М. Ф. Шкирятов тульска буу-зэбсэг бүтээгшэдтэй уулзаба.

Олон зоной хабаадалгатай суглаан дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, нүхэр Шкирятов болбол үндэр дээдэ этигэл найдабариин түлөө тэдэндэ баясхалан хүргөөд, нүхэр Сталинай ударидалгаар ябажа түйлаһан советскэ арад зоной түүхэтэ илалтанууд тухай хөөрэжэ үгэһэн байна.

Үүниһөө хойшо буу-зэбсэг бүтээгшэ Малыгин гэгшэ үгэ абаба.

—М. Ф. Шкирятов болбол үнэхөөрөө арад зоной туһада алба хэлэг хүн гээшэ. СССР-эй түрүүшын зарлалгын Верховно Соведэй депутат болоод байхадаа, һунгагшадайнгаа этигэл найдабариие харюулһан байгаа гэжэ нүхэр Малыгин хэлэнэ. Матвей Федорович гээшэ ажалшадай эрилтэнүүдтэ ухамай анхаралтайгаар хандадаг, манай Советскэ Союзай экономическа болон оборонно хүсэ шадалые бүхэжүүлхын түлөө халуун зоригтойгоор хүдэлмэрилнэ гэбэ.

Удаа тээнь тус завод дээрэ байгаа ВЛКСМ-эй ЦК-гэй комсорг Яшников, стахановка Дашкова, мастер Щеляков ба бусад үгэ хэлэһэн байгаа. Тэдэнэр болбол һунгалтын болохо үдэртэ арад зоной үнэн хүбүүн М. Ф. Шкирятовай түлөө өөһэдынгөө голосуудые үгэхые буу зэбсэг бүтээгшэдые уряалһан байна.

Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидат А. Ф. Горкин һунгагшадтайгаа уулзахаа ерэбэ

ЧЕБОКСАРЫ, январиин 29. (ТАСС). Национальностьнуудай Соведэй депутат болохо кандидат нүхэр А. Ф. Горкинтой уулзахын тулада Канашска районой бүхы колхозуудһаа һунгагшад Абаа гэжэ деревнидэ ерэжэ сугларба.

—Хүндэтэ нүхэдүүд,—гэжэ нүхэр Горкин колхозниігуудта хандажа хэлэнэ,—СССР-эй Верховно Соведэй депутадта өөһэдынгөө кандидат болгон дэбжүүлжэ, намда угаа ехэ нэрэ-түрэ олгоһонойтнай түлөө таанарта үнэн зүрхэнһөө баясхалан хүргэнэб. Би хадаа Эхэ оронойнгоо хүсые саашадаа бүхэжүүлхэ хэрэгтэ өөрынгөө бии бүхы шадалые гаргахаб гэжэ найдуулнаб гэбэ.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай болоһон шэрүүн хатуу жэлнүүдтэ Чувашска АССР-эй ажалшад бодото патриодууд байһан бэеэ харуулба. Тэдэнэр хадаа, фронтдо туһаламжа үзүүлхын тулада арга шадал ба зөөри хэрэгсэлөө гамнаагүй һэн. Боецууд-чувашууд Эхэ оронойнгоо түлөө баатарлигаар дайлалдаба. Гушаа мянга гаран фронтовигууд-чувашууд СССР-эй орденууд ба медальнуудаар шагнагдаһан, тэдэнэй дундаһаа 46 хүниинь Советскэ Союзай Геройн гэһэн эрхим дээдэ нэрэзэргэдэ хүртэбэ. Чувашска АССР хадаа хүдөө ажал ба мал үсхэбэрилгэдэ амжалтануудые түйлаһанайнгаа түлөө дайнай болоһон жэлнүүдтэ Гүрэнэй Обороной Комитедэй дамжуулгын Улаан тугые хоёр дахин абаһан байгаа.

Депутадай кандидат Н. А. Михайлов һунгагшадтаа уулзаба

МАХАЧКАЛА, январиин 31. (ТАСС). Һунгуулиин Ставропольско округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидат ВЛКСМ-эй ЦК-гэй секретарь нүхэр Н. А. Михайлов болбол өөрынгөө һунгагшадтай Махачкалинска портдо уулзаба. Нүхэр Михайлов болбол үгэ хэлэжэ, тэрээндэ үзүүлһэн иимэ ехэ найдабариин түлөө һунгагшадтаа баясхалан хүргөбэ.

Суглаан дээрэ үгэ хэлэһэн суднозаһабарилгын заводой хүдэлмэришэн-зэдшэ Джабраилов, ашаа тээгшэ Абдулкеримов ба бусад манай Эхэ ороной үнэн сэхэ хүбүүн нүхэр Михайловай түлөө голосуудаа үгэхые һунгагшадые уряалба.

Үдэшэлэн Дагестанска АССР-эй столицын хэдэн зуун ажалшад республиканска театр соо городой митингдэ сугларба. Һунгагшад болбол өөрынгөө СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат нүхэр Н. А. Михайловые халуунаар угтаһан ба һунгалтануудые хэхэ үдэртэ тэрэнэй түлөө өөрынгөө голосуудые үгэхеэр бэлэн байнабди гэжэ нэгэн һанаалаар мэдүүлһэн байна.

Городой интеллигентнүүд адмирал Юмашевтай уулзаба

Гүрэнэй Бурят-Монголой Ленинэй орденто хүгжэмтэ-драмын театр соо энэ оной январиин 31-дэ Улан-Удэ городой наука, искусство ба литературын хүдэлмэрилэгшэд СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат, Советскэ Союзай Герой адмирал Иван Степанович Юмашевтай уулзаба.

Уулзалган дээрэ адмирал И. С. Юмашев тобшохон аад, хурса ухаатай үгэ хэлэжэ, суглаанда хабаадалсагшадые һонирхуулба.

РСФСР-эй габьяата артист нүхэр Геннинов, педагогическа наукануудай кандидат нүхэр Панчуков, Киргизскэ ССР-эй габьяата артист нүхэр Уринов болон уранзохёолшо Семён Метелица гэгшэд үгэ хэлэжэ, адмирал Юмашевые амаршалха зуураа, городой интеллигентнүүдые нүхэр Юмашевай түлөө голосуудаа үгэхыень уряалба.

Манай арадай хэзээ бүхэндэ нэгэдэмэл ба нягта холбоотой байхыё хэн хүсэнэб, тэрэ хү[н] коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудай түлөө голосовалха байна

(Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевигүүдэй) Партиин Центральна Комитедэй хандалгаhаа)

Арадай уранзохёолшо hунгагшадайнгаа дэргэдэ

Гоё hайханаар шэмэглэhэн клубай үүдэндэ сэнхир хүнгэн машина соохоо ССР Союзай Верховно Советэй депутатта кандидадаар дэбжүүлэгдэhэн Хоца Намсараевич Намсараев, тэрэнэй хамта полковник А. А. Алексеенко, ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр С. С. Коновалов гарабад. «Частиин личнэ состав бүгэдөөрөө сугларанхай» гэжэ майор Ефименко рапорт үгэнэ. Эдэнэрэй клубай зал соо ороходонь, нэрьемэ шанга алга ташалганууд ба «Ура» хашхаралдаан болобо. «СССР-эй Верховно Советэй депутатта манай кандидатта большевистскэ —амар мэнды!», «Бурят-монголой арадай уранзохёолшодо—алдар соло!» гэжэ поэт Хоца Намсараевые амаршалнад.

Полковник Алексеенко гэгшын частиин боецууд болон офицернууд хүл дээрэ жагсажа, үнэн зүрхэнhөө халуунаар Хоца Намсараевые амаршална. Зал соо гүүр хангинама шанга абяанууд дуулдажа. «СССР-эй Верховно Советэй депутатта бүгэдэарадай кандидат—агууехэ Сталин мандаха болтогой!» гэжэ хашхаралдахадань, альга ташалган үшөө хүсэтэйгөөр болоно. Духовой оркестр баярай аялга наадана.

Табин найма наhатай болоһон байhан буурал сагаан толгойтой бурят-монгол арадай хуушанай уранзохёолшо Хоца Намсараевич халаа иимэ халуун угтамжа болоходонь сэдьхэлээ хүдэлэнги баяртай байгаа. Полковник Алексеенкын уряалаар тэрэ халад сценэ дээрэ гараад, толгойгоо дохижо боецууд болон офицернуудэй амаршалгада харюусана.

Хамтын суглаае полковник Алексеенко нээбэ. Президиумдэ hунгагдагшадай өөhэдынгөө hуурине эзэлhэнэй hүүлээр, нүхэр Х. Намсараевта үгэ үгтэбэ. Дэлгэрэнгы бэ удха ехэтэй үгэ соогоо бурят-монгол арадай уранзохёолшо олон юумэнүүд тухай хөөрэбэ. Үнэндөө тэрэнэй ажабайдал халаа агууехэ Ленин ба Сталинай ударидалгаар ябаhан коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро болоhон Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин ашаар хүл дээрээ гаржа хүхюун сэнгүү ба адли тэгшэ эрхэтэй болоhон бурят-монгол арадай хэдэн зуугаад ба мянгаад хүбүүд басагадай ажабайдал мүн. Алдар солоор бүрхөөгдэhэн энэ партиин, үнэхөөрөө агууехэ партиин члэн байха хуби заяатай байhан дээрэhээн, тэрэнэй түгые хүндэтэйгөөр ба омгорхолтойгоор 20 жэлэй туршада абажа ябанаб гэжэ Хоца Намсараев хүхюун баяртайгаар мэдүүлнэ. Зал соо нэрьемэ альга ташалган болоно.

—Би, эрхэ сүлөөтэ дуратай арадай үнэн сэхэ хүбүүн байhандаа, мүн түгэс хүсэтэ социалистическэ гүрэнэй гражданин байhандаа айхабтар ехээр омгорхожо ябадагби,—гэжэ нүхэр Намсараев хэлэнэ. Социалистическэ искусствые хүгжөөн мандуулхын тулада 25 жэл соо үнэн сэхээр ажаллаhан байнаб. Арадай агууехэ түйлалтануудай ба тэрэнэй хүхюун сэнгэлиг ерээдүйн байдалые магтан би дуулапаб. Харанхы мунхагаар, эрхэ сүлөөгүй байжа, хаанта хархис засагай чиновнигуудта болон нютагайнгаа ноёд, баянта дарлуулжа хосорхын хизаарта хүрэжэ байhан минии арадай иимэ агуу ехээр хүгжэн hалбараад байhаниие нюдөөрөө хаража, зүрхөөрөө дурлажа байхадаа яахадаа энээн тухай дуулахагүй гэшэнбиб. Бүхы арадта зол жаргал бэлэглэжэ үгэhэн агууехэ Сталиниие алдаршуулан дуулажа ябадагби,—гэжэ сааша даа мэдүүлхэдэнь, үшөө хүсэтэй альга ташалган болоно.

Суглаанда хабаадалсагшад хүл дээрэ зогсожо, гениальна Сталинда амаршалга хүргэжэ, альгаа ташанад. Духовой оркестр гүрэнэй гимн наадажа, инаг хайрата Эхэ ороноо магтана.

Нүхэр Хоца Намсараевичын үгэ хэлэhэнэй hүүлээр хойно-хойноhоо трибуна дээрэ боецууд ба офицернууд гаража, дулаахан халуун үгэнүүдые хэлэбэд.

—Засагай дээдэ органдо депутат болгогдожо урдань бага яhатанда тоологдодог простой арадай хүбүүн hунгагдаhан ябадал манайхиhаа ондоо ямар орондо байhан юм,—гэжэ ахалагша лейтенант нүхэр Вахрамеев хэлэнэ. Энэ халаа гансахан агууехэ советскэ арадай байhан, манай социалистическэ орон соо иимэ эрга боломжо бии. Манай арад зон халаа хэр гээрээшье, hанаалаараашье ленинско-сталинска нэгэ бүлэ болошо, халуун ахадүүгэй ханя барисаатай байдаг арад зон гэшэ.

Арад зонойнгоо дундаhаа гараhан манай кандидат, бурят-монголой хуушанай уранзохёолшо Хоца Намсараев болбол арадай этигэл найдабариие үнэн сэхэ хэргээрээ дүүргэхэ хүн гэшэ. Хоца Намсараевич болбол Бурят-Монголой алдарта дуушан, бүхы hанал бодолоороо, сэдьхэл зүрхөөрөө, өөрынгөө арадтай нягта холбоотой хүн мүн.

Капитан Гомашенко гэгшэ өөрынгөө үгэ соо энээнэй урда тэдэ болоhон Советүүдэй hунгуулида коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой түүхэтэ илалта түйлаhан тухай, тиихэдэ бүгэдэниитын депутадаар агууехэ Сталиниие hунгаhан тухай суглаанда хабаадалсагшадта hануулна. Тэрэ гэhээр 8 жэл үнгэрөө. Манай Эхэ орон болбол хүн түрэлхитэнэй эгээн хоротой дайсан болохо немецко-фашистска эзэмдэгшэдтэ ба японско империалистнуудта эсэргүү хэhэн дайн сэрэг соогуур яларма илалтануудые түйлаба. Манай арад зон болбол гениальна Сталинай жолоодолго доро түүхэ домогто үзэгдөөгүй материальна ба духовно шалгалтануудые дабажа гараhан байна. Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой хүсэ шадалынь тэрэнэй зүб байhаниинь ажабайдалаар шалгагдаа. Мүнөө болохоёо байhан hунгалтануудта дэбжүүлэгдэhэн депутадай кандидадууд эгээл иимэ блогой кандидадууд мүн,—гэжэ нүхэр Гомашенкын мэдүүлхэдэ, суглаашан нэрьемэ альга ташалга хэнэ.

Советскэ бурят-монголой литературые үндэhэлэгшэ хүн Хоца Намсараевич мүн. Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай жэлнүүдтэ өөрынгөө дулаатама халуун үгэнүүдээр арад зониие фронт дээрэшье, мүн тылдэшье шэн зоригто ажал хүдэлмэри тээшэ зоригжуулhан уранзохёолшо патриот, эсэхэ сусахые мэдэнгүйгөөр хүдэлмэрилдэг ехэхэн талантатай хүн гээшэ гэбэ.

—Иимэ хүн, Хоца Намсараевич шэнги хүн СССР-эй Верховно Советтэ хүндэтэ депутат болохо байна,—гэжэ нүхэр Гомашенко үгэеэ дүүргэнэ.

Ахалагша сержант нүхэр Обломов болбол суглаанда хабаадалсагшадые бурят-монгол арадай уранзохёолшо Хоца Намсараевай түлөө голосуудаа үгэхые уряалба.

Ораторнуудай үгэнүүдынь олон дахин нэрьемэ альга ташалтаар угтагдажа, СССР-эй Верховно Советэй депутадай кандидат нүхэр Хоца Намсараевые полковник Алексеенко гэгшын частиин боецууд болон офицернууд халуунаар амаршалhан байгаа.

Иннокентий КИМ.

КЯХТА.

Түрүүшын кварталай түсэб 120 процент дүүргэбэ

Кабанскын аймагай Посольско загаhанай заводой эмхитэй коллектив январиин 28-ай ма дээгээр 1946 оной түрүүшын кварталай загаhа барилгын түсэб болзорhоо урда 120 процент дүүргэбэ.

Нигэжэ тэдэнэр СССР-эй Верховно Советэй hунгуулиин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо абаhан уялгануудаа үнэхөөрөө хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ шадаhан байна.

Загаhашадай олон бригадануудай дунда ажалай үндэр бүтээсээр нүхэр Калмыкинай бригада суурхана.

„Эдэнэрэй түлөө голосуудаа үгэхэбди"

(Депутадуудай кандидадууд нүхэд Кудрявцев ба Иванов hунгагшадтаяа уулзаба)

СССР-эй Верховно Советэй депутадай кандидадууд, большевистскэ партиин ба советскэ арадай үнэн сэхэ хүбүүд нүхэд Александр Васильевич Кудрявцев ба Соломон Матвеевич Иванов гэгшэдтэй уулзахын тулада Прибайкальска аймагай центр болохо Турунтаево тосхоной социалистическэ культурын Байшанда олон тоото hунгагшад сугларба.

Этигэмжэтэ нюураар hунгагдаhан Наталья Яковлевна Батурина гэгшэ энэ суглаае нээхэ зуураа, депутадай кандидат Соломон Матвеевич Ивановто эгээн түрүүлжэ үгэ үгэбэ.

Тэрэндэ хизааргүй ехэ этигэл найдабариие мэдүүлжэ, советскэ парламентын члэнэй кандидат болгон дэбжүүлhэнэйнь түлөө нүхэр Иванов болбол тус суглаанда хабаадагшадта ба Прибайкальска аймагай бүхы hунгагшадта үнэн зүрхэнhөө гүн ехэ баярые хүргэбэ. hунгуулида бэлэдхэлэй кампаниин хүдэлмэринүүдые шангадхаха, хабарай тарилгада хаhа саг соонь бэлэдхэхэ ба малай үбэлжэлгые эрхим hайнаар үнгэргэжэ, Бурят-Монгол республикые Советскэ Союзай түрүү республикануудай нэгэн болгохын түлөө тэмсэхыень нүхэр Иванов hунгагшадаа уряалба.

Нүхэр Ивановой hүүлээр ССР Союзай Верховно Советэй депутадай кандидат, ВКП(б)-гэй обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Александр Васильевич Кудрявцев трибуна дээрэ гараба.

—Манай оронной ажалшад болбол гүрэн түрынгөө хэрэгтэ, арад зонойнгоо хэрэгтэ үнэн сэхэ байжа, социалистическэ ажахыгаа саашадань улам бүри бадаруулан хүгжөөхын түлөө ами бэеэ хайрлангүй хүдэлмэрилхэ советскэ арадай ба большевистскэ партиин үнэн сэхэ хүнүүдые СССР-эй Верховно Советэй депутадуудай кандидатта политическэ угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр дэбжүүлhэн байна,—гэжэ нүхэр Кудрявцев хэлэнэ. Тэрэнэй тоодо намайе оруулалсан социалистическэ гүрэнэй Верховно органой депутадай кандидатта дэбжүүлhэн та hунгагшадые халуунаар амаршалнаб. Намда үгэhэн иимэ сагаашагүй ехэ үндэр этигэл найдабариитнай большевистскэ хэргүүдээрээ харюулхаб гэбэ.

Александр Васильевич Кудрявцев өөрынгөө үгые тобшохоншье haa, угаа ехэ гүн удхатайгаар хэлэжэ, тус аймагай колхозниигууд, советскэ интеллигенци ба бүхы ажалшадые улам эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ, өөhэдынгөө даажа байhан ажал дээрэ амжалтануудые түйлахыень уряалба. Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай үедэ манай орондо тохёолдоhон хохидолнуудые ойрын сагта усадхахын тулада бүгэдөөрөө эрмэлзэн оролсохыень тэндэ хабаадагшадые уряалба.

Суглаанда хабаадаhан hунгагшадай дундаhаа ВКП(б)-гэй Прибайкальска айкомой хүдэлмэришэн нүхэр Горин гэгшэ үгэ хэлэhэн байна.

—Нүхэдүүд! Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай жэлнүүдтэ манай оронной гражданинуудай арюун уялгые гүйсэдхэжэ, би болбол,—нүхэр Горин хөөрэнэ,—гартаа буу зэбсэг барижа, хорото дайсад фашистнуудтай тэмсээ hэм. Мүнөө дэлхэй дээрэ эгээн демократическа Конституци—Сталинска Конституциин үндэhэн дээрэ үнгэргэгдэхэеэ байhан СССР-эй Верховно Советэй hунгалтада эгээл түрүүшынхеэ хабаадалсаха байнаб. Тиимэ ушарhаа Верховно Советэй депутадай кандидатта дэбжүүлэгдэhэн манай арадай үнэн сэхэ хүбүүд, республикын партийна ба советскэ органуудые ударидажа байhан Александр Васильевич Кудрявцевай ба Соломон Матвеевич Ивановой түлөө голосоо гүн ехэ баяртайгаар үгэхэб. Эдэ нүхэдэй түлөө голосуудаа нэгэ хүн шэнгеэр үгыт,—гэжэ та hунгагшадые уряалнаб гэхэдэнь, нэрьемэ альга ташалтаар энэ уряалые угтаба.

Энээнэй hүүлээр hунгагшадай дундаhаа арба шахуу хүн үгэ хэлэжэ, өөhэдынгөө ажал дээрэ үндэр ехэ бүтээсэнүүдые түйлаха, хабарай тарилгада эрхим hайнаар бэлэдхэхэ, малай үбэлжэлгые жэшээтэ ёhoop эмхидхэхэбди гэжэ өөhэдынгөө дэбжүүлhэн депутадуудай кандидатуудта нүхэд Кудрявцев ба Иванов гэгшэдые найдуулхатаяа хамта эдэ нүхэдэй түлөө голосуудаа нэгэ хүн шэнгеэр үгэхыень суглаанда хабаадагшадта ба аймагай бүхы hунгагшадта хандажа уряалhан байнад.

Тэрэшалан нүхэд Кудрявцев ба Иванов гэгшэд Татаурово тосхоной hунгагшадтай ба Сэлэнгын моторной заводой хүдэлмэрилэгшэдтэй уулзаба.

СССР-эй Верховно Советэй депутадуудай кандидадууд нүхэд Александр Васильевич Кудрявцев ба Соломон Матвеевич Иванов гэгшэд мүн Бабушкин городой hунгагшадтай уулзаба.

Депутадай кандидат нүхэр Александр Васильевич Кудрявцев болбол өөрынгөө ажабайдал ба ажал-ябуулга тухай, областной партийна организациие хүтэлбэрилжэ байhан хүдэлмэринүүдэйгээ тухай hунгагшадтаа дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгэхэтээ хамта, сталинска дүрбэдэхи табанжэлэй туршада манай республикын соёл культурые ба ажахые хүгжөөхэ тухай зорилгонуудые суглаанда хабаадагшадта хэлэжэ, тэдэнэрые ехээр hонирхуулба, hүүлээрынь тэрэндэ этигэл найдабаряа мэдүүлжэ, СССР-эй Верховно Советэй депутадай кандидат болгон дэбжүүлhэнэйнь түлөө суглаанда хабаадаhан hунгагшадта үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэhэн байха юм.

Нүхэр Соломон Матвеевич Иванов өөрынгөө ажабайдал ба ажал-ябуулга тухай hунгагшадта тобшохоноор хөөрэжэ үгэхэтээ хамта, советскэ засагай жэлнүүдтэ Бурят-Монгол республикын мандан ургажа, Советскэ Союзай бусад республикануудай дунда хүндэтэй hуури эзэлжэ байhан мүнөөдэрэй ургалтын жэшээнүүдые харуулhан hонирхолтой үгэ хэлэбэ.

Нүхэр Иванов болбол этигэл найдабаряа мэдүүлжэ, СССР-эй Верховно Советэй депутадай кандидатта тэрээниие дэбжүүлhэнэйнь түлөө суглаанда хабаадагшадта гүн ехэ баяр хүргэжэ, өөhэдынгөө ажал дээрэ саашадаа үшөө ехэнүүд илалтануудые түйлахыень hунгагшадаа уряалба.

Суглаанда хабаадагшадай дундаhаа хэдэн хүн үгэ хэлэжэ, советскэ засагай тогтоhонhoo хойшо нүхэр Сталинаар, коммунистическэ (большевигүүдэй) партяар ба советскэ правительствоор хүмүүжүүлэгдэн ургаhан манай оронной эрхим хүбүүд нүхэд Александр Васильевич Кудрявцев ба Соломон Матвеевич Иванов гэгшэдые советскэ парламентын члэн болгохын түлөө голосуудаа баранхаа үгэхэбди,—гэжэ мэдүүлхэтээ хамта, hунгуулиин болохо үдэр нэгэ хүн шэнгеэр эдэ нүхэдэй түлөө голосуудаа үгэхыень аймагайнгаа бүхы hунгагшадта хандаhан байгаа.

Б. ЖАБСН.

Л. П. Шурыгина hунгагшадтаяа уулзаба

Гоё hайханаар шэмэгдэhэн Заиграйн аймагай Тельманай нэрэмжэтэ колхозой клуб соо 300 гаран эрэгтэй эмэгтэй колхозниигууд ба Ново-Брянскын МТС-эй хүдэлмэришэд болон албахаагшад сугларба. Энэ суглаан халаа СССР-эй Верховно Советэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэhэн нүхэр Лукерья Прохоровна Шурыгина гэгшэтэй уулзалганда зорюулагдаба.

Тэндэхи hунгуулиин участогта этигэмжэтэ нюураар hунгагдаhан нүхэр Воронов болбол hунгагшадай депутадайнгаа кандидадтай уулзаха хамтын суглаае нээhэн дээрэ тоолохо зуураа. иигэжэ мэдүүлhэн байгаа гэбэл:

Бурят-монгол арадай эрхим басаган, советскэ патриотка манай республика соо дэлгэрhэн шурыгинска хүдэлөөнэй эхи-hуури табигша, үндэр ургасын мастер Лукерья Прохоровна Шурыгинае бүхы hунгагшадай үмэнэhөө халуунаар амаршалжа, тэндэ хабаадалсаhан hунгагшадые өөhэдынгөө голосуудые энэ хүнэй түлөө үгэхые уряалба. Суглаашан үнэн сэхэ эрхим басагаяа халуунаар амаршалжа, нэрьемэ альга ташалга хэбэ.

hүүлээрынь СССР-эй Верховно Советэй депутадта кандидат нүхэр Лукерья Прохоровна Шурыгинада үгэ үгтэбэ. Нүхэр Л. П. Шурыгина өөрынгөө автобиографи болон ажал-ябуулга тухай, үндэр баян хартаабхын ургаса түйлалдаг метод тухайгаа хөөрөөд, hунгагшадай үндэр дээдэ этигэл найдабри үгэhэнэйнь түлөө тэдэнэрто халуун баясхалан хүргэбэ.

Тус hунгуулиин участогай hунгагшадай үмэнэhөө нүхэд Петрикей, Мичурин болон Павлов гэгшэд үгэ хэлэжэ, hунгагшадай этигэл найдабариие хүндэтэйгөөр бэелүүлжэ шадаха арадай эрхим басаган нүхэр Лукерья Прохоровна Шурыгинагай түлөө голосуудаа барандаа үгэхөөр бэлэн байhанаа харуулба.

Тэрээнhээ гадна, СССР-эй Верховно Советтэ hунгалтануудые хэхэ үдэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөндэ ороходоо абаhан уялгануудаа хэрэгээрээ дүүргэжэ байhан тухайгаа дэлгэрэнгыгээр зүбшэн хэлсэжэ, эн үдэрые ажалай шэнэ-шэнэ амжалтануудаар угтаха нэгэн хүсэлэнтэйгөөр суглаанhаа тараhан байгаа

П. ХАДАЛОВ.

hунгуулиин үдэрэй хүндэлэлдэ

СССР-эй Верховно Советтэ hунгалтануудые хэхэ үдэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөн Баргажанай МТС-эй бригадануудаар үргэнөөр дэлгэржэ. бодото уялганууд абтажа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэгдэжэ байна.

Тус МТС-эй коллективэйхид дүрбэдэхи квартал соо 18 трактор заhабарилха түсэбтэй байhан аад, мүнөө 20 трактор эрхим шанартайгаар заhабарилжа, түсэбөө үлүүлэн дүүргэбэ.

Тэдэнэй дунда нүхэр Н. Бадмаева, Б. Будаева, Д. Раднаева, Найданова гэгшэдэй бригаданууд түрүү ажалаараа тусгаар илгарнад. Эдэнэр hунгуулиин үдэртэ трактор, машина заhабарилгын түсэб үлүүлэн дүүргэхэбди гэhэн уялгануудаа үнэн сэхээр бэелүүлжэ, мүнөө түсэбэй ёhoop hүүлшын трактор заhабарижа байнад.

Заhабарилгада ябажа байhан комсомольцууд нүхэд М. Хобракова, Д. Обхорова, З. Хайдарова гэгшэд үдэрэйнгөө нормонуудые үлүүлэн дүүргэдэг болоо. Мүн МТС-эй хүдэлмэришэд түмэршэ дархан Ц. Ринчино, слесарь К. Большунов, токарь Т. Е. Солоненко ба бусад үндэр бүтээсэтэйгээр хүдэлмэрилнэ. Гэбэшье, нүхэр С. Нимаева, Лагунова, О. Будаева гэгшэдэй бригаданууд түсэбөө дүүргэдэггүй, мүнөө хүртэр нэгэшье трактор заhабарилаагүй байха юм. Эдэ бригадануудай холо хойно шэрэгдэжэ ябахада МТС-эй партийна эхин организациин секретарь нүхэр Б. Бадмаев ямаршье хэмжээ абанагүй.

Иимэ тула партийна эхин организацинууд ба МТС-эй коллективүүд болбол ажалай темпые улам шангадхажа, hунгалтануудай үдэрые ажалай шэнэ амжалтануудаар угтахын түлөө өөhэдынгөө бии байгаа бүхы мэргэжэл шадабаряа гаргажа, hунгуулиин хүндэлэлдэ зорюулагдаhан уялгануудаа дүүргэхэ үүргэтэй.

Н. ГАРМАЕВА.

Манай найдамтай кандидат

БИЧУРА. (Телефоноор абтаба). СССР[-эй] Верховно Советэй депутадта кан[дидат] нүхэр Доржи Гармаевич Гармаев ө[өрын]гөө hунгагшадтай уулзаба.

Бичурын аймагай «КИМ» кол[хозой] клуб соо тус колхозой 250 гаран [эрэг]тэй эмэгтэй hунгагшад сугларжа, хүхюун баяртайгаар хүндэтэ айлшана[а хү]леэбэ.

Этигэмжэтэ нюураар hунгагдаhан [нү]хэр Д. Гомбоев хамтын суглаа [нээhэн] байгаа.

Суглаанда хабаадалсагшадай а[...] ехэ дэбжэлтэтэйгээр хүндэлэлэй [прези]диум советскэ арадай түрүүшын [...]зат агууехэ Сталин түрүүтэй ВКП(б)-гэй ЦК гэй Политбюрогой [гэшүү]нүүдhээ hунгагдана.

Национальностьнуудай Советт[э hун]галтануудые хэхэ Бичурын 44[..] hунгуулиин округто Верховно Со[вет]тэ депутадай кандидатта дэбжүүлэ[гдэhэн] нүхэр Доржи Гармаевич Гармаевта [сугла]ланай түрүүлэгшэ үгэ үгэбэ. Сугл[аашан] энэ нүхэрые халуунаар угтабад.

Нүхэр Д. Г. Гармаев болбол hун[гаг]шадтаа өөрынгөө автобиографи ба а[жал-]ябуулга тухай хэлэжэ үгэхэ зу[ураа] иигэжэ мэдүүлбэ:

—Манай арад зон гансахан Окт[ябрь]ска социалистическэ революциин [ашаар] эрхэ сүлөөтэй ба зол жаргалтай б[олоо] хараhан байна. Би залуу бага ваhа[ндаа] нютагайнгаа кулак ба ноёдой [...] ябаhанаа, Агууехэ Октябрьска соци[алис]тическэ революциин ба колхозно [бай]гуулалтын ашаар түрүү колхозой т[ү]лэгшэ болтороо ургаhан байнаб. [Би] иимэ ехэ үндэр дээдэ этигэл най[даба]ри үзүүлhэнэйтнай түлөө таанарые [үнэн] зүрхэнhөө амаршалнаб. Энэ этигэ[л] дабариитнай харюулхын түлөө шадалаа, эрдэм бэлигээ, арга шад[абаряа] гаргаха байхаб,—гэжэ хэлэбэ.

Колхозниигуудай үмэнэхи харю[уса]тай ба хүндэтэй зорилгонууд тух[ай хэ]лэжэ, тэндэ хабаадагшадые соци[алисти]ческэ мүрысөөндэ үргэнөөр ор[олсожо] ажал хүдэлмэри дээрэ шэнэ-шэнэ [ам]жалтануудые түйлахые уряалба.

Тэрэнэй hүүлээр ВКП(б)-гэй а[йкомой] секретарь нүхэр Б. Москалев үгэ [хэлэ]hэн байгаа.

—Нүхэр Доржи Гармаевич Га[рмаев] болбол Ленин-Сталинай большев[истскэ] партяар хүмүүжүүлэгдэhэн колхо[зой ху]ряашадай хэрэгтэ үнэн сэхэ [...] байhан дээрэhээ, гансахан ө[өрынгөө] колхоз соо бэшэ, бүхы Бичурын [аймаг] соо алдартай ба хүндэтэй болоhон гэшэ. Тиимэhээ коммунистнууд [ба] партийнабэшэ хүнүүдэй хамтадаа [дэб]жүүлhэн сталинска блогой кан[дида]дай түлөө голосуудаа үгэхые бүхы [hун]гагшадые уряалнаб,—гэжэ хэлэ[хэдэнь] суглаашад бүгэдөөрөө энэ дурадха[лые] hайшаажа, нэрьемэ альга ташалга [хэбэ].

hунгагшадай үмэнэhөө эгээн ту[...]жэ 80 наhатай эдэбхитэй кол[хозник] С. Цыренова үгэ хэлэбэ.

—ССР Союзай Верховно Со[ветэй] депутадта кандидат болгожо, аймаг[айнгаа] түрүү колхозой түрүүлэгшэ нүхэр [Дор]жи Гармаевич Гармаевые дэбжүүл[hэн] эрхэтэй байhандаа би ехээр омгор[хоноб]. Колхозно тарлашадай ажабайдалые [саа]жаруулха, хүдөө нютагта социали[сти]ческэ культура хүгжөөн бад[ар]уулха тушаа хүсэ шадалаа гамнангүй хү[дэлмэ]рилдэг бурят-монгол арадай эрхим [хү]бүүн энэ гээшэ. Тиимэ тула нүхэр Гармаевай түлөө голосуудаа [үгэхые] уряалнаб,—гэбэ.

Удаань нүхэд Гомбоев, Бадмаев, [...]божапов болон бусад энэ канди[дадай] түлөө голосуудаа нэгэн хүн шэ[нгээр] үгэхые hунгагшадые уряалбад.

БМАССР-hээ Национальностьн[уудай] Советтэ депутадаар дэбжүүлэгдэhэн [Д.] Г. Гармаев болбол аймагайнгаа [...] колхозуудаар, нютагай ажахылэ[...] предприятинуудаар болон МТС-[...] ябажа, hунгагшадтаяа уулзажа [байна]. Иимэ суглаанууд хаа-хаанагүй п[олити]ческэ дээдэ хэмжээндэ үнгэрнэ.

Б. ЦЫРЕН[...]

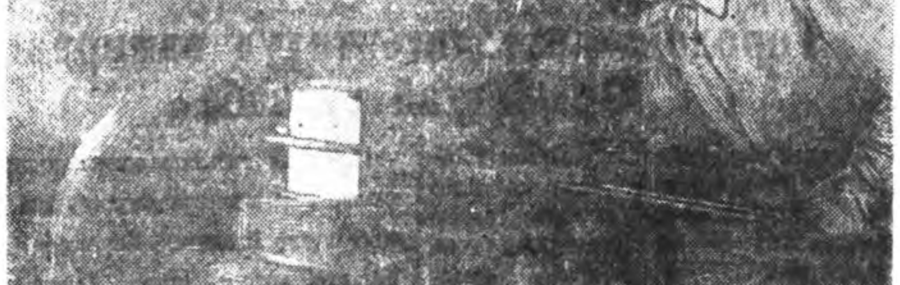

1. Тбилисскэ машинобүтээлгын заводой суута стахановец Василий Борзякэо СССР-эй Верховно Советэй hунгалтануудай хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, үдэрэйнгөө нормые 1000 процент үлүү дүүргэнэ.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: суута түмэршэ дархан Василий ...зашье хүдэлмэрилжэ байна. 2. Красноярска хизаарай Куйбышевска МТС-тэ гүрэнэй комисси заhабарилагдаhан трактэрнуудые тушаан абажа байна. 3. Таллинска мебельнэ фабрикын хүдэлмэришэн Ида Вяяр стахановска ажалайнгаа түлөө Эстонско ССР-эй Верховно Советэй Президиумэй грамотаар шагнагдаа. Тэрэ халаа нормоёо үдэр бүри таба дахин дүүргэнэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ида Вяяр өөрынгөө станогой хэрэгтэ ба[...]

(ТАСС-эй фотохроника)

Зорилго болбол сэрэгэй урда тээхи тарилгын талмайе дахин һэргээхэ ба ехэ болгохо, колхозно таряалангай ургасые нилээдгүй дээшэлүүлхэ, малай тоо толгой олошоруулха ба малажалай ашаг үгэлгые дээшэлүүлхэ ябадалнуудта байна.

(Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевигүүдэй) Партиин Центральна Комитедэй хандалгаһаа)

«Искусство» гэжэ хэблэлэй гаргаһан уранзураашан В. Коноваловай плакат.
Г. ШИРОКОВОЙ репродукци (ТАСС-эй фотохронико).

Харьковска Микоянай нэрэмжэтэ һүнэй комбинадые немецкэ булимтаргашад бүрин һандаргаһан байгаа. Мүнөө энэ предприяти һэргээн бодхоогдоод, эл хэб үнгын һүнэй продуктнуудые гаргана. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Комбинадай нэгэ цех.
Л. ЛЕОНИДОВАЙ фото (ТАСС-эй фотохронико).

Манай фермэ—түрүү зэргэдэ

Манай колхозой һүнэй-товарна фермые архилагшаар хүдэлмэрилжэ байһан нухэрые 1942 ондо Улаан Армида абаһан юм. Тиихэдэнь колхозой хамтын суглаан боложо үбгэн наһатай болоһоншье һаамни намайе һүнэй-товарна фермые архилагшаар томилһон байгаа. Тэрэ үдэрһөө хойшо энэ хүдэлмэридэ үргэлжэ ябажа байнаб.

Фермэмнай малажалые хүгжөөлхэ гүрэнэй түсэбые жэл бүхэндэ дүүргэдэг, үлүүлэн дүүргэдэг байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ малажалые хүгжөөлхэ гүрэнэй түсэб дүүргэлтээр манай фермэ аймаг доторхи түрүү фермэнүүдэй зэргэдэ жагсаһан байха юм. 1945 ондо малажалые хүгжөөлхэ түсэбые 128 процент дүүргэһэн гэхэ гү, али гүрэнэй бэлэдхэлгэ болон колхозой бүхы хэрэгсэлые гаргаад байхадаа, 609 толгой малтай болоод байнабди. Манай фермэ гүрэндэ 325 пентнер һү тушаажа, түсэбөө 80 пентнерээр үлүүлэн дүүргэһэн, гүрэндэ мяха тушааха 1945—46 онуудай түсэбүүдые бүринөөрөө дүүргэһэн, XVIII партсъездын нэрэмжэтэ «Байкал» колхозуудай гүрэндэ руулха уялганууһаа 70 пентнер мяха ушааһан байнабди.

Малай үбэлжэлгэ эмхитэй һайнаар үнгэргэгдэжэ байха юм. Бүхы малнуудай һаруул ба дулаан байраар хүсэд хангаг-данхай. Нарай тулнуудые байлгаха дулаан байра түхеэрэгдээ. Энээнһээ гадна, хүйтэн байрада үнеэдые түрүүлхэгүйн зорилгоор, фермын пентральна гүүртэдэ 11 үнеэнэй багтаха хэмжээтэй түрэлгын дулаан байра барижа, тэрээн соохино сагаадаһан, пээшэн табиһан, һүниин сагта гэрэлтэй байлгахые һанаашалжа, лампануудые бии болгоһон байнабди.

Билээр бүхы малаа наһа-наһаарынь ба тарган туранхайгаарынь илгажа, һайн хүнүүдтэ бэхижүүлэн үгөөбди. Намар байхаһаа хойшо адуулганда ябажа байһан 320 гаран үхэр тобир тарганууд гараа. Эдэ малнуудые хээгүүр бэлшээһэнэй ашаар, 100 пентнер үбһэн арбилагдаба.

Нэмэлтэ тэжээл болгон 500 пентнер мүшэр бэлэдхэжэ 1946 ондо бардам хүрэхэ үбһэ, һолоомотой болообди. Фермын малшад болон һаалишад малай тэжээлые дутамгүйгөөр бэлэдхэхэ ябадалда эртээнһээ хойшо анхаралаа хандуулдаг байгаа. Гэдэнэр өөһэдынгөө тусхай даалгабарита хүдэлмэринүүдые һаатуулангүйгөөр, үбһэ хуряалгадань колхоздоо али болохо аргаар туһалаа һэн. Энээнһээ гадна, 1946 ондо үбһэ ногооной ургасые дээшэлүүлхые хүсэжэ, 110 гектар сабшалан дээрэ саһа тогтоохо, сабшалангай газар дээрэ 1000 тэргэ наг шэбхэ гаргажа адхалгадань фермынхид колхоздоо нилээдгүй туһаламжа үзүүлээ. Манай колхоз 1946 ондо сабшалангай газарай гектар бүхэнһөө 10-һаа 50 пентнер хүртэр үбһэнэй ургаса хуряаха зорилго табяад байна.

Һүнэй-товарна фермын 1945 оной гүрэнэй түсэбые үлүүлэн дүүргэһэн ябадал хадаа малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй эсэхэ сусахые мэдэнгүйгөөр ажаллаһанай ашаа үрэ мүн. Түрүү малшад болон һаалишад Хугшинова, Отхонова, Куриганова, Батураева, Туклова, Билтуева ба бусадай эдибхитэй ба габшагай ажалынь бүгэдэндэ һайшаагдаха ушартай. Һаалишан Татьяна Туклова гэгшэ 1945 ондо өөрынгөө харууһалжа байһан 12 үнеэнһээ 12 тугал абажа, нэгэшье толгой хороолтогүйгөөр тулжүүлээ. Тэрэшэлэн нухэр Билтуева гэгшэ даажа байһан 13 үнеэнһээ 13 тугал абажа, бүрин бүтэнөөр мал болгоһон байна. Эдэ нухэд өөһэдынгөө эрхим ажалай түлөө нэмэлтэ түлбэри болгон 1—1 тугал абабад. Дээрэ нэрлэгдэһэн түрүү малшад ажалдаа эзэн ёһоор хандажа, илангаяа үбэлэй сагта малай байрые дулаалдаг, дэбисхэрынь үдэр бүхэндэ һэлгүүлдэг, фермэ дээрэе арюун сэбэр байдалые нарин нягтаар сахидаг байха юм.

Манай фермын хүдэлмэрилэгшэд эды тэнгээрээ һанаагаа амарангүй, харин 1946 оной ажахын жэлэй туршада бүри ехэнүүд ба нэрэлхэмээр амжалтануудые түйлахын түлөө социалистическэ мүрысөөнэй түг доро хүдэлмэрилхэ байна. Үбэлжэлгэ, түл абалгые эрхимээр үнгэргэхын түлөө фермын малшан, һаалишан бүхэн бүхэреспубликанска мүрысөөндэ эршэмтэйгээр оролсоо.

Х. ИЛЬГЕЕВ,
Байкало-Кударын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой МТФ-е даагша.

Адуушан Дондоковой бүлэ

[illegible]енай аймагай Цакирай сомоной [illegible] нэрэмжэтэ колхозой адуушан [illegible] Дондоков гэгшэ 10-дахи жэлээ [illegible] дээрэ хүдэлмэрилнэ. Эдибхитэй үбгэн [illegible] нухэр өөрынгөө басаган Ханда, [illegible] наһатай Дондок хүбүүнтэйгээ хамта [illegible] толгой адуу харууһалдаг юм.

[illegible] хуряалгын сагай ерэхэдэ эдэнэр [illegible] хүсөөр тэжээл бэлэдхэжэ абаһан байна. Жэшээлхэдэ, үнгэрэгшэ 1945 [illegible] туршада адуушан Дондоковой бүлэ [illegible] үбһэ һайн шанартайгаар хуряажа, түсэбөө үлүүлэн дүүргээд, 420 [illegible] шахуу үбһэ ондоо фермэнүүдтэ [illegible] һэн.

[illegible]осотой адуушан Дондоковой бүлэ [illegible] ажалай һайн амжалтануудые [illegible] байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ 25 [illegible] 24 унага абажа, нэгэшье хоро[illegible] ондо оруулһан юм. Мүнөө [illegible] 38 гүүнһээ 38 унага абахаар [illegible] байна.

[illegible] хүсэд хангагдаһан байбашье [illegible] саг үргэлжэ адуутаа бэлшээжэ, үнэтэ тэжээл арбилдаг байха юм. [illegible] бүхы адууниинь тобир тарганаар [illegible] байнхай.

[illegible] тус сомоной «Боевик» гэжэ колхозой моринной-товарна фермые даагша [illegible] Банзаров фермынгээ хүдэлмэрине һайнаар эмхидхэжэ, адуу мори үсхэбэрилхэ түсэбөө 105 процент дүүргэһэн байха юм.

Үнгэрэгшэ жэлдэ нухэр Базаров 37 гүүнһээ 34 унага абажа, хороолтогүйгөөр түлжүүлһэн ба энэ жэлдэ 35 унага абахаар хараална.

Энэ фермынхид унагалха гүүдээ үдэшэ-үглөөгүй үбһөөр халуулаад, үдэрынь адуулдаг байна. Һүрэгүүдэйнгээ хойноһоо харууһалгые тон һайнаар эмхидхэжэ, 124 толгой адуугаа тобир тарганаар тэжээжэ байха юм.

Фермын адуушан Цыренжап Цыренов өөрынгөө хүдэлмэридэ илангаяа һайнаар хандадаг. Тэрэнэй харууһалжа байгаа үүлтэртэ азарга холодоо тобир ба тарган байдаг туладаа эрхим үрэнүүдые үгэдэг байна. Энэ эрхим адуушанда колхозой правлени нэмэлтэ түлбэри болгон нэгэ бүрүү үгэһэн ба фермые даагша нухэр Базаров нэгэ хурьга абаһан байха юм.

Эдэ түрүү адуушад эрхим ажалаараа шалгаран, малажалай түрүүшүүлэй республиканска суглаанда хабаададсаһан ба Бурят-Монголой Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотада хүртэһэн байна.

Е. РИНЧИНОВА.

Алдуунуудаа дабтажа байна

Үнгэрэгшэ жэлнүүдтэ адуу малай үбэлжэлгые хангалтагүйгөөр үнгэргэжэ, хэдэн олон толгой үхэр, хони хорооһон Зэдын аймагай Будённын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд үбэлэй түрүүшын һарануудһаа абаад, урдынгаа алдууе дабтажа байна. Колхозой хүтэлбэрилэгшэд малажалые халиргайгаар хүтэлбэрилдэг зангаа мүнөө хүртэр орхёодүй байха юм. Эндэхи фермэ, гүүртэнүүдээр адуу малай үбэлжэлгэ тон хангалтагүйгөөр үнгэргэгдэжэ байна. Колхозой хүтэлбэрилэгшэд дээрэһээ боложо, үбэлэй түрүүшын һаранууд соо 10 гаран эбэртэ бодо мал гарзалба. Тэрэшэлэн 80 гаран толгой залуу мал туража, шадал шэнээгүй болошоһон байха юм.

Адуу малай үбэлжэлгын иимэ гарзатайгаар үнгэргэгдэжэ байһан болбошье, колхозой хүтэлбэрилэгшэд һанаа амар һууһаар. Хэтэрхэдээ һүнэй-товарна фермые даагша нухэр Вершинина үхэр малаа һаалишадта найдажархёод, аяар хахад һара соо хүдэлмэридөө гарангүй байба. Тиихэдэнь, үхэр малынь хэдэн хоног соо хохир дэбисхэргүй сэбдэг дээгүүр хоножо байгаа.

Туража шадалгүй болоһон үхэр мала үдэр бүри олошоржо байһан болобошье колхозой хүтэлбэрилэгшэд болбол мууу малаа тусгаар һайн тэжээл болон харууһан дээрэ табиха тухай ямаршье хэмжээ абаагүй байһаар гэхэдэ һажэгүй. Мэнэ һая болтор тэжээлые бүйлүүлжэ эдюулхэ ябадал эмхидхэгдээгүй байба.

Адуу малай үбэлжэлгые иимэ муугаар үнгэргэжэ урдынтаа алдуунуудые дахяад дабтажа байһан Будённын нэрэмжэтэ колхозой малажалай хүдэлмэрилэгшэд өөһэдынгөө гэмые мэдэжэ, хүдэлмэридөө эрид хубилалта гаргаха ёһотой. Хэрбээ үбэлжэлгын үедэ тохёолдоһон эдэ дутуунуудые мэнэ гэһээр усадхажа шадаагүй һаа, саашадаа бүри ехэ бэрхэшээлнүүдтэ тохёолдохо байһанаа малшан бүхэн һайса ойлгохо байна.

О. ГРИГОРЬЕВА.

„Комсомол" колхозой түрүү хонишод

Мухаршэбэрэй аймагай Зандинай сомоной «Комсомол» колхозой хонинной-товарна фермынхид үнгэрэгшэ жэлдэ хони ямаа үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые үлүүлэн дүүргэһэн байна. Колхозой түрүү хонишон Рыгзыма Базарова 250 хониһоо 261 хурьга абажа, нэгэшье хороолтогүйгөөр тэнжээгээд, ажалай нэмэлтэ түлбэридэ 16 хони абаһан байха юм. Тэрэшэлэн хонишод Должит Жалсанова, Должит Пимаева гэгшэд 200—200 хониһоо 210—210 хурьга абажа, хороолтогүйгөөр түлжүүлээд, нэмэлтэ түлбэридэ 10—10 хони абаба.

ОТФ-е даагша Даши Цыренов гэгшэ хонин һүрэгүүдые олошоруулхын түлөө шууд тэмсэл хэжэ амжалтануудые түйлаһанай ашаар, 6 хони нэмэлтэ түлбэри абаһан, БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамота ба «1941—45 онуудта Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнда хэһэн шэн габьяата ажалай түлөө» медаляар шагнагдаһан байха юм.

Мүнөө энэ фермынхид СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ үдэрэй хүндэлэлдэ зорюулан, хони ямаатай үбэлжэлгэ, түл абалгые амгалан тайбанаар үнгэргэхын түлөө үнэн зүрхэнэй оролдолго гаргажа байнад.

Б. ДЫМБРЫЛОВ.

Хүдоогэй уранһайханай самодеятельность

[illegible]енай аймагай Бур-Цакирай сомоной «Улаан Октябрь» колхозой клубай [illegible] уранһайханай самодеятельнос[illegible] коллектив партийна эхин органи[illegible] секретарь нухэр Вампиловагай [illegible] доро нэгэ акттай зүжэгүүдые. элдэб гоё дуунуудые колхознигуудтаа харуулхаяа бэлдэжэ байна.

Энэ коллектив СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтануудта бэлэдхэлэй кампаниин эхилһэнһээ хойшо колхознигуудта хэдэн олон концертнүүдые харуулаа.

Колхозоо хүгжүүлхын түлөө тэмсэнэбди

[illegible]ровэй нэрэмжэтэ артель ажахын [illegible], илангаяа малажалаар Зэдын ай[illegible] томо колхозуудай нэгэниинь [illegible]. Энэ артелиин эрэгтэй эмэгтэй [illegible] Эсэгэ ороноо хамгаалгын [illegible] дайнай жэлнүүдтэ өөрынгөө колхозой социалистическэ ажахые улам бү[illegible] бадаруулжа, малажал болон [illegible] ажалаа дээшэлүүлхын түлөө бүхы [illegible] гулдхаһан байха юм. Амгалан [illegible] сагай ерэһэнһээ хойшо манай [illegible] гэшүүд колхозоо баян, мүн [illegible] шанга шалалтай болгохын түлөө [illegible]һаналаар тэмсэнэд. Энээгдэ ба[illegible] болгохын тулада бүтээһэн хэдэн [illegible] дүнгүүдые харуулха шухала [illegible]. Жэшээлхэдэ, манай колхозой [illegible] 1945 оной туршада малажалые [illegible] гүрэнэй түсэбые үлүүлэн [illegible] гэбэл: адуу морёор—101 процент, эбэртэ бодо малаар—109 процент, [illegible] ямаагаар—116 процент, шубуу үс[illegible] талаар—100 процент дүүргэ[illegible] байха юм.

Колхозой түрүүлэгшые малажалай та[illegible] орлогшо Чой Батажапов, һүнэй-то[illegible] фермые эрхилэгшэ [illegible] [illegible]жапов гэгшэд адуу малые хүгжөөл[illegible] түлөө унтаха үргэһогүйгөөр ажал[illegible] зүтгэдэ малшадай дунда ойлгуулламжын [illegible] һайнаар ябуулдаг, түрүүшүү[illegible] дүршэл шаабарине ниитын хэрэг [illegible] зорилготойгоор тусхай хөөрэлдөө[illegible] үнгэргэдэг байна. Тиимэ ушарһаа [illegible] товарна фермэнүүд дээгүүр ху[illegible] байһан хүнүүд өөһ[illegible] [illegible] хашаалые улам [illegible] [illegible] малаа дулаан байраар бүринөөһэн [illegible] шалаа. Тулнуудые һайн [illegible] [illegible]гээр үгтан абажа, хороолтогүйгөөр [illegible] тулада [illegible] [illegible] түхеэрэнхэйбди.

Малажалые үсхэбэрилхэ асуудал имагтал байра бэлэдхэлгээр шиидхэгдэхэ бэшэ байна. Малые эзэн ёһоор харууһалха, тэрээндэ тэжээлэй база байгуулха ябадалда колхознигуудай, илангаяа малшадай гол анхаралые хандуулха ушартай болоно. Ушар иимэһээ, манай колхозой малшад хабарай бэрхэ сагта дээрээ ортохогүйн зорилгоор, үбһэ тэжээл эртээнһээ арбилха гэжэ нэгэн хүн шэнгээр шиидээд, 230 толгой адуу мори, 900 гаран эбэртэ томо мал болон 1.800 гаран хони ямаадые һайн бэлшээритэй газарта саг үргэлжэ адуулжа байнхай. Мүнөө үедэ адуулганда ябажа байһан малнууд намарайнгаа хүшэ шадалые гээгээгүй. Бэлшээрине зүбөөр эмхидхээд байхадаа, 1945 оной декабрь соо манай колхоз 140 пентнер үбһэ арбилба.

Малай тамир шадалые шалган үзэхэ ябадал бүхы малшай гол зорилго болохо сэргэтэй. Юуб гэхэдэ, адуулганда ябажа байһан залуу малнууд туража муудаха, саһанда хүлэйгөө нооһо, арһые халсалха гэхэ мэтээр бэлшээридэ ябаха аргагүй болодог байна. Манай колхозой малшад иимэ ушарнуудай тохёолдоходонь тиимэ болоһон малые саг дары һүрэгһөөнь тусгаар лан илгажа, һайн харууһанда үгтэһэн тэжээбэрии мал харагшадта тушаадаг юм. Тиихэдэ пигэжэ муудаһан мал удангүй дахин заһардаг байна.

Социалистическэ малажалые саашадань хүгжүүлхэ, тэрэнэй ашаг шамыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ үгаахэ [illegible] ушартай асуудал—үбһэ ногооной ургасые дээшэлүүлхэ ябадал болоно. Энээн тушаа Иволгын аймагай Гильбирын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ хүлөө ажалай [illegible] колхознигуул үнэнтэ үүсхэл гаргаба. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозойхи[illegible] [illegible] энэ үүсхэлые манай артелиин [illegible] нууд халуунаар дэмжээ. 1946 ондо [illegible] һэнэй үндэр ургаса хуряахын зорилгоор, манай колхоз 7 хүнһөө бүридэһэн луговодческо звено эмхидхэбэ. Энэ звеногойхид правлениин түрүүлэгшые орлогшо нухэр Батожаповай хүтэлбэри доро ябажа сабшалан дээрэ 800 тэргэ наг шэбхэ адхаһан, 6 километр утатай уһалууриин канавые һэльбэн заһабарилха, тэрээндэ хаалтануудые хэхэ гэжэ 18 кубометр шулуу, 25 кубометр модо бэлэдхээ. Энээнһээ гадна, 50 гектар туршалгын участок дээрэ тошо халяаһан байна.

Колхозомнай үбһэ ногооной ургасые дээшэлүүлхэ дүүрэн аргаболомжо бии. Энээнэй урда жэлнүүдтэ эмхидхэгдэһэн луговодческо звено нухэр Батожапов гэгшын хүтэлбэри доро 1945 ондо 40 гектар туршалгын участогһаа гектар бүриин 55—60 пентнер, уһалагдаһан 200 гектар сабшалангһаа гектар бүриин—30 пентнер ургаса хуряаһан байна.

Манай артелиин колхознигууд 1946 оной ажахын жэлдэ үлэмжэ һайнаар хүдэлмэрилжэ шэнэ амжалтануудые түйлахын түлөө урматай зоригтойгоор оролсонхой. Малажал дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан 88 колхознигуудһаа 79 хүниинь стахановецууд гэжэ тоологдодог юм. Тэдэнэрэй дундаһаа илгарма һайн амжалтануудые түйлаһан хонишон Дулмаханда Аюшиева гэгшэ мүнөө үедэ 330 толгой хони тобир тарганаар харууһалжа байна. Нухэр Аюшиева 1945 оной туршада 285 эхэ хониһоо 392 хурьга абажа, нэгэшье хороолтогүйгөөр түлжүүлээ һэн. Энэ нухэртэ ажалай нэмэлтэ түлбэри болгон 8 толгой хони, 50 килограмм нооһон үгтөө. Нухэр Аюшиева малажалай түрүүшүүлэй республиканска суглаанда хабаададхаха зүүрээ, 1946 ондо хони үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые 120 процентһээ доошо бэшэ дүүргэхэб гэһэн уялга абаа. Мүн 57 наһатай һаалишан Намжима Жабаева гэгшэ 1945 ондо 15 үнеэнһөө 15 тугал абажа, бүрин бүтэнөөр тулжүүлһэн, һү һааха түсэбөө 115 процент дүүргэһэн байна. Нухэр Жабаева ажалай нэмэлтэ түлбэри болгон 2 тугал абаа. Энэ нухэр өөрынгөө харууһалдаг малай, тэрэшэлэн һү һаалиингаа байрые үргэлжэ арюун сэбэр байлгадаг, даажа абаһан малнуудаа эзэн ёһоор харууһалжа, тобир тарганаар ондо оруулдаг юм. Өөһэдынгөө хүдэлмэридэ иимэ һайн жэшээ харуулдаг үнэн малшад манай колхоздо олон болоо.

Колхознигуудай нэгэн һаналаар ниитынгээ ажалые саашадань бадаруулхын тулада тэмсэдэг эмхитэй ажалай ашаар манай колхоз 1945 ондо малажалай продуктнуудые тушааха талаар гүрэнтэе бүринөөрөө тоосоод, 1946 оной түлбэринүүдһээ мяха, һү, брынзэ гэхэ мэтые авансаар оруулаа һэн.

Оройһото культурануудай тарилгые дээшэлүүлэнгүй колхозно ажахые хүгжөөх асуудал шиидхэгдэжэ болохогүй байһыень манай артелиин гэшүүд һайса мэдэнэ. Тиин, 1946 ондо үндэр ургаса хуряахаар шиидээд, бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдые бүхы хэмжээгээр ябуулжа байна. Тарилгада хэрэглэгдэхэ машина зэмсэгүүд заһабарилагдажа дүүрэхэ дүтэлээ. 120 хомут тоног бэлэн болонхой. Оройһото культурануудай 520 пентнер үрэһэ заабариин ёһоор сэбэрлэгдэжэ тарилгын кондицида хүргэгдөө.

Манай колхоздо 6 хүнһөө бүридэһэ ефремовскэ звено (даагшань Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай инвалид нухэр Шаракшинов) 1.500 шарга наг шэбхэ поли дээрэ гаргаһан, 250 гектар газарта саһа тогтооһон, 40 пентнер үнэһэ 15 пентнер шубуунай аргал суглуулһан байна. Тарянай газар дээрэ агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэх илангаяа нютагай үтэгжүүлгын зүйлнүүдые суглуулха хүдэлмэри хурдан тэмпэтэйгээр үргэлжэлжэ байха юм.

Манай артелиин эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд СССР-эй Верховно Соведэ һунгалтын түүхэтэ үдэрые нимээр уттажа, советскэ ороной гүрэн түрые хүтэлбэрилхэ хүнүүдтэ депутадуудай түлөө голосуудаа [illegible] хүн шэнгээр үгэхэнь.

Х. ЧАГДУРОВ, Зэдын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Адууниинь эзэгүйгөөр бэлшэнэ

Үбэлэй үедэ малые эзэгүйгөөр бэлшээхэ ябадал тон ехэ аюултай байна. Гэбэшье, Хэжэнгын зарим колхозууд үбэлэй үедэ мал харууһалха харюусалгаяа мартажархиһан байха юм. Доодо-Худанай сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхоз моридой адуулгые хангалтагүйгөөр эмхидхэһэн байна. Энэ колхозой хүдэлмэришэ моридой олонхид, тэрэшэлэн адуун һүрэгынь имагтал муугаар харууһалагдаһан, адуулагдаһанһаа боложо турашаһан байха юм.

Зарим үдэрнүүдтэ энэ колхозой һүрэг хээрын талаар эзэгүйгөөр бэлшээжэ ябадаг байна. Моринной-товарна фермын адуушад һүрэгүүдээ хоройһоонь гаргажа туужархиһоороо хизаарлаад, тэдэнэй хойноһоо эрьен тойрон адуулдаггүй заншалтай. Тэрэшэлэн адуунай уһалуурине һайнаар түхеэржэ шадаагүй байна. Нёлоню гараһан даагадые үдэр соо оройдоо нэгэ дахин уһалдаг байха юм.

Колхозой правлени адуун һүртэй харууһалгые моринной товарна фермэ ба тэрэниие даагша нухэр Цыреновтэ найдажархёод, һанаа амар һууҗа байна. Теэд, энэ фермэ болон тэрэниие даагша нухэр Цыренов адуу моридые һайнаар харууһалха, бэлшээрине зүбөөр хэрэглэхэ тухаа тон багаар анхарна.

Бэлшээрине зүбөөр хэрэглэн, адуулгые һайнаар эмхидхэжэ шадаагүй дээрэһээнь тус колхозой 170 адуунай аяар 32-ынь уранхай, 67-нь дундаһаа доошо шалалтай болошонхой. Тиигэбэшье, Молотовой нэрэмжэтэ колхозойхид мүнөө хүртэр адуу моридоо һайнаар бэлшээхэ тушаа энэ гэхэ хэмжээ абаагүй байһаар.

Тэрэшэлэн тус колхозой һүнэй-товарна фермын эбэртэ бодо малнууд соо үбэлэй эхилһэнһээ хойшо туража шадалгүй болоһон хэдэн толгой бүрүү хашаргүй бии юм. Теэд, фермын хүдэлмэрилэгшэд тэдэниие ушеел хүсэд һайнаар харууһалаагүй байна.

Дээрэхи колхоз үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө дүүргээгүй юм. Тиимэ мүртөө бэлшээрине хүсэд хэрэглээгүй байхань гайхалтай. Гадна, зарим гүүртэнүүдынь үбһэ һолоомоёо газараар үрижэ үгөөд, малда гэшхүүлжэ байдаг. Хобто сооһоо үбһэ тэжээл эдюулдэг фермэ, гүүртэнүүд эндэ үгы шахуу.

Хээрын хагда ногооё хэрэглэнгүй адуу малаа туража байһан энэ алдуугаа дары заһахын түлөө тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд һайса бодожо үзэхэ сагынь ерээ. Тиигээгүй һаа, үбэлжэлгын үедэ ехэхэн бэрхэшээлдэ тохёолдожо болохоор байна. Адуу малаа һайнаар харууһалха, адуулха хүсэн энэ колхоздо бии. Имагтал тэрэниие зүбөөр элсүүлэн хэрэглэхэ шухала. Малажалые хүгжөөлхэ хэрэгтэ үнэн зүрхэнэй оролдолго гаргадаг түрүүшүүлшье бии олон. Тиимэдэ колхозой правлени болон партийна организаци болбол тэдэ түрүүшүүлэй дүршэл шааабарине бүгэдэндэ нэбтэрүүлэн, малшадай дундахи социалистическэ мүрысөө бодотоор хүтэлбэрилхэ зорилготой. Тиигэбэл тус колхоз адуу малай үбэлжэлгын түрүүшын хахадта тохёолдоһон эдэ дутуунуудаа дары усадхажа. СССР-эй Верховно Советтэ һунгалтануудые хэхэ үдэр—1946 оной февралиин 10-ые ажалай амжалтануудаар уттаха байна. Мүнөө үедэ бүхы колхоз, фермэ болон малшад малажалай түрүүшүүлэй республиканска суглаанда хабаададхалай хангалгата харюу болгон социалистическэ мүрысөөндэ эршэтэйгээр оролсоод, эрхим малшан гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэ олохын түлөө хормойгоо шуужа оролсобо. Тэрэшэлэн Молотовой нэрэмжэтэ колхозой малшад энэ мүрысөөндэ бултадаа оролсожо, үбэлжэлгэ, түл абалгые эрхимээр үнгэргэхэ байһаниинь лабтай.

Түрүү малшадай үүсхэлээр бүхэреспубликанска социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод байхадаа дээрэхи колхозой бүхы малшад, илангаяа моринной-товарна фермын хүдэлмэрилэгшэд һүрэг малнуудаа эзэгүйгөөр бэлшээхэеэ болижо, ажалдаа онсо харюусалгатайгаар хандаха байһандань найдагдана.

Б. ЦЫРЕНОВА.

Улаантугта колхоз

«Большевик» гэжэ колхоз (түрүүлэгшэнь нухэр В. Тудупов) үнгэрэгшэ 1945 ондо малажалые үсхэбэрилхэ түсэб адуу мориор—107 процент, эбэртэ бодо малаар—118 процент, хони ямаагаар—140 процент дүүргэжэ. Бичурын аймаг соо эрхимлэһэн байха юм.

Энээнэй түлөө «Большевик» колхоздо ВКП(б)-гэй айком болон аймгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан туг барюулагдаһан байна.

Колхозоо түрүү зэргэдэ гаргахын түлөө малажалай хүдэлмэрилэгшэд нилээдгүй ехэ туһаламжа үзүүлһэн байха юм. Тэдэнэй дундаһаа түрүү хонишон Дулма Буянтуева тусгаар шалгардаг байна. Энэ нухэр хонидоо һайнаар харууһалһанай түлөө ажалай нэмэлтэ түлбэри болгон 7 хурьга абаһан, 1945 он соо 490 ажалта үдэр олоһон байха юм. Тэрэшэлэн хонишон Пурба Бадмаева ажалай нэмэлтэ түлбэридэ—12 хурьга, үхэршэн Санжи Дайдорова—нэгэ тугал абаһан байна.

Р. ИВАНОВА.

Гашейн МТС-эй коллективэй уряалгаар

ХАБАРАЙ ТАРИЛГАДА ХАҺА СООНЬ БЭЛЭДХЭХЭ!

МТС-үүдэй МУРЫСӨӨН

Трактор заһабарилгын намар-үбэлэй түсэбэй дүүргэлтэ тухай

БМАССР-эй Наркомземэй мэдээн

1946 оной февралиин 1.

МТС-үүдэй нэрэ	Директорынь	Дүүргэлтэнь процент
Хэжэнгын	Игнатьев	97.7
Гашеан	Алексеев	92.3
Хориин	Далбаев	87.1
Эгэтын	Бимбаев	85.1
Саянтын	Танхасаев	81.3
Иволгын	Курбатов	79.2
Тарбагатайн	Бертунов	78.1
Еха-Кударын	Дмитриев	74.5
Түнхэнэй	Пахахичов	73.7
Торион	Сахаровский	72.4
Жиричскэ	Туникин	71.3
Кабанскэ	Тузуев	69.4
Чесан	Ноздрев	69.0
Сулгын	Дашиев	68.3
Баргажанай	Сосновский	68.2
Хонхолойн	Перевалов	68,0
Сэлэнгын	Кузьмин	65.7
Үдын	Кудряшов	61.7
Тимлюйскэ	Урнышев	60,5
Сагаан-Усанай	Занданов	58.3
Селендумын	Буглаев	56.0
Кабанскын	Маслов	55.2
Бага-Һунадейн	Васильев	52,5
Закаменай	Николаец	51,8
Окино-Ключевскэ	Донской	51.6
Үшөөгэйн	Перевалов	51.3
Кяхтын	Слабосницкий	50.0
Итанцын	Николаец	45.4
Бичурын	Петесов	40.9
Курбын	Садовский	40.7
Еха-Кунал йн	Юринский	38.2
Ново Брянскэ	Петрик й	36.5
Куйтунскэ	Сороковиков	2 ..
Хамта		63.5

Саг эртэ гэжэ найдаад, үнэтэ болзорнуудаа үнгэргэнэ

СОСНОВО-ОЗЕРСК. (Телефоноор абтаба). Аймагай олонхи колхозууд хабарай тарилгада хангалтагүйгөөр бэлэдхэжэ байна. Үрһэ хааха түсэб аймаг соо оройдоо 10 гаран процент дүүргэгдэһэн байха юм. Диилэнхи колхозууд хаагаа болоһон үрһэеэ сэбэрлээшьегүй байһаар. Ульдаргын сомоной Кировэй, Эгэтын сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозууд аяар мүнөө хүртэр нэгэшье килограмм үрһэ хаагаадүй байха юм.

Тарилгада хэрэглэгдэхэ хүдөө ажалай машина зэмсэгүүдэй заһабарилга өөдтэй урагшаа ябанагүй. Аймагай 15 колхозой оройдоо 8 колхоз плугуудай заһабарилгые дүүргээ. Ульдаргын сомоной Кировэй, Калининай нэрэмжэтэ Коминтерн колхозууд плугуудай заһабарилгые болошогүй ехээр унжагайруулһаар. Сеялкэ заһабарилгые оройдоо 6 колхоз дүүргээ. Калининай нэрэмжэтэ, «Коминтерн» колхозууд сеялкэ заһабарилха талаар баһал гээгдэлтэй.

Поли дээгүүр саһа тогтоохо түсэб аймаг соо оройдоо 49 процент дүүргэгдэһэн байна. Молотовой нэрэмжэтэ колхоз саһа тогтоохо түсэб саг соонь дүүргэхэ тушаа ямаршье хэмжээ абаагүй юм. Аяар мүнөө хүртэр үсөөхэн гектарта саһа тогтоожо, түсэбөө миил 8.6 процент дүүргээд байһаниинь дээрэхи баримтые болотоор гэршэлжэ үгэнэ. Тэрэшэлэн Ворошиловай, Эгэтын сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозууд саһа тогтоолгые хангалтагүйгөөр дүүргэжэ байха юм.

Наг шэбхэ шэрэхэ болон шубуунай аргал үнэһэ суглуулха мэтын шухала хэмжээ-ябуулгануудые колхоз бүхэн мүнөө хүртэр өөрөө бүтэхэ ябадалда найдажархинхай. Энэ хэмжээ-ябуулгые Молотовой Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозууд ялангаяа хангалтагүйгөөр үнгэргэнэ.

Аймагай колхозууд тарилгада бэлэдхэлые шиидхэхын зорилгоор, үнгэрэгшэ январиин 10-һаа февралиин 10 хүртэр ударна һара эмхидхэһэн байгаа. Тиихэдээ колхоз, бригада бүхэн хэды шэнээн газарта саһа тогтоохо, шэбхэ шэрэхэ, хүрэнгэ хааха, сэбэрлэхэ, машина зэмсэг, хомут тоногуудые заһабарилха мэтын болотоо уялгануудые абаа һэн. Мүнөө болоходо энээнэй дүүргэжэ байһан колхозууд тоотойхон байна. Зарим колхозууд агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые бараг зэргээр ябуулжа байһан болобошье, үрһэ хааха, сэбэрлэхэ, машина зэмсэгүүдые заһабарилха мэтын хүдэлмэринүүдые аргагүй ехээр унжагайруулжа байха юм.

Колхозуудай правлени болон партийна организацинууд хабарай тарилгада бэлэдхэхэ эрхим болзорнуудай үнгэржэ байһан болобошье, үшөө саг эртэ гэжэ тоолоод, шухала хэмжээнүүдые абанагүй. Тэдэнэр тарянажалай бригада, звено бүхэнэй дундахи социалистическэ мурысөөн болотоор хүтэлбэрилжэ, хүн бүхэндэ үйлэдбэриин үндэр бүтээсэ ба эрхим шанар түйлүүлхын түлөө оролдоогүй байха юм.

1946 ондо үндэр ургаса хуряаха үндэһэ һуури эгээл мүнөө үеэ табигдаха ёһотой. Тиигээгүй һаа, үнэтэ саг үнгэргэжэ үндэр ургаса хаһагдаха байна. Яруунын бүхы колхозууд тарилгада бэлэдхэлээр тохёолдоһон эдэ дутуунуудаа дары усадхажа, агротехникын эрилтэнүүдые болотоор бэелүүлхэ, өөрын кондиционно сэбэр үрһэ хааха, машина зэмсэгүүд болон хомут тоногуудаа эрхим шанартайгаар заһабарилха мэтын хэмжээнүүдые абаха зорилготой.

П. СТОЛЯРОВ.

Агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэнэ

Энэ жэлдэ баян ургаса хуряажа, Эхэ ороондоо элбэг ехэ таряа талха үгэхын түлөө эртэнһээ хойшо тэмсэжэ байһан Тельманай нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Ринчино) үбэлэй үеын агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэхэ талаар Хэжэнгэ соо бараг тээшэ тоологдоно.

Тарян ажалайнь бригаданууд 300 шахуу гектарта саһа тогтооһон, мүн 180 шарга мульһэ, 3.000 гаран шарга наг шэбхэ гаргаһан, 68 центнер үнэһэ, 6 центнер шубуунай аргал суглуулһан байна. Дүүрэн бэшэ мэдээгээр 23 плуг, 67 хомут тоногууд заһабарилагдаа.

Тарилгада бэлэдхэлэй энэ мэтын хүдэлмэринүүдые эршэтэйгээр үргэлжэлүүлхэтэеэ хамта, эндэхил мори унаагаа тэбир тарганаар харууһалжа, үдэр ерэхэ бүри хүсэ шадалыень нэмээжэ байха юм.

Колхозой гэшүүд һаяын үдэрнүүдтэ тарилгада бэлэдхэлэй бүхы хүдэлмэринүүдые шиидхэжэ үндэр ургаса хуряаха бата бэхи һуури табихабди гэжэ үнэн зүрхэнэй уялга үгэнхэй.

С. ЦЫБИКОВ.

Тарилгын зэмсэгүүд бэлэн

Кяхтын аймагай «Большевик» колхозой гэшүүд хабарай тарилгада нёдондо жэлэйхиһээ һайнаар бэлэдхэжэ байна. 1946 оной тарилга угтуулан, энэ колхоз 21 плуг, 12 борной заһабарилжа дүүргээ. Тиин, борной заһабарилха түсэбөө 120 процент дүүргэһэн байха юм. Мүн энэ артелиин дархашуул сеялкэ заһабарилжа дүүргүүтэйхэн байна.

Дээрэхи артелиин гэшүүд хабарай тарилгын машина зэмсэгүүдые саг соонь заһабарилжа, болохоёо байгаа һунгалтада эрхим бэлэг барихань.

Д. БАДМАЕВА.

ТАСС-эй буруушаалга

Һаяхан хилын саанахи хэблэл, мэдээлхэдэ «Нью-Йорк Таймс» газетэ, Советскэ Правительство болбол Исландиин зүүн эрьедэ байһан Сейдисфьорддэхи базые арендэ үгэхые Исландиин Правительстводо дурадхаба гэһэн мэдээсэл тунхаглаба.

Энэ мэдээсэл халаа һанаанһаа хэлэһэн үгэ ба оройдоошье үнэн батай таарахагүй гэжэ мэдүүлхы этигэмжэлэгдэһэн байна. (Т

Немецкэ сэрэгэй гол ехэ гэмтэ ябадал хэгшэ сүүдлэхэ Нюрнбергдэхи процесс

Январиин 25-ай үглөөнэй заседани

НЮРНБЕРГ, январиин 25. (ТАСС). Трибуналай январиин 25-ай үглөөнэй заседани ехэхэн хубинь процессуальна асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ зорюулагдаһан байгаа.

Французска гэмнэлтын түлөөлэгшэ Дюбосо болбол мүнөөдэрэй үглөөнһөө эхилээд, Баруун Европын территори дээрэ гитлеровскэ зэрлиг зашa гаргалгын баримтануудые харуулжа үргэлжэлүүлээд, французска генералнуудые арестоваһан тухай ба союзнигуудай талада ороһон генералнуудай гэр бүлые хэһээлтэдэ оруулһан тухай элидхэжэ эхилбэ. Французска гэмнэгшэ болбол тэрэнэй уставай 21-дэхи статья халаа бүгэдэдэ эли болоһон ушар баримтануудые гэршэлхые эрихэгүй гэжэ Трибуналда һануулаад, Франциһаа генерал Жиро гэгшын гэр бүлые гитлеровецүүдэй абаашаһан ябадалые тодорхойгоор зохёожо хэлэбэ.

Трибуналай түрүүлэгшэ Лоуренс ба французска гэмнэгшэ хоёрой тус уставай 21-дэхи статьяе аажа үзэхэ тухай өөһэд хоорондоо бага зэргэ хөөрэлдэһэнэйнь һүүлээр, энэ асуудалые Трибуналда зүбшэн хэлсэхын тула ойрохон зуура забһарлахые дурадхаба. Забһарлалгын һүүлээр лорд Лоуренс болбол Трибуналай шиидхэбэри соносхобо.

Генерал Жиро ба тэрэнэй гэр бүлые сүлэһэн ушар болбол Франци дотор бүгэдэдэ эли болоһон ябадал болоошье һаа зүгөөр хабаадаха 21-дэхи статьятай ёһоор бүхы дэлхэйдэ эли болоогүй ушар гээшэ гэжэ Трибунал тоолоно.

Саашадаа Лоуренсын мэдүүлхэнь халаа, хэрбээ французска гэмнэгшэ болбол генерал Жиро гэгшые абаашаһан тухай документнүүдые харуулжа шадаха байгаа хадань, тэрэниие Трибунал зүбшэн хэлсэхэ болоно гэбэ.

Дюбосс болбол Трибуналай шиидхэбэриие дуулаад, саашадаа гитлеровецүүдэй зэрлиг аашанууд тухай гэршэ баримтануудые үзүүлжэ оробо.

Гитлеровецүүдэй талаһаа мүрдэлгэдэ ороһон французска патриодууд түрмэдэ хаагдаһан ба арайхан лэ амиды байхын тэды хүнэй тэсэшэгүй условидо байгаа һэн гэжэ гэмнэгшэ заана. Янза бүриин түрмэнүүдтэ хаагдаһан хүнүүдэй мэдүүлгэтэй Трибуналай гэшүүд танилсуулагдаха болоно гэжэ һануулаад гэмнэгшэ болбол, Лионско түрмэдэ немецүүдэй барижа хааһан Ле Робер гэгшын гэршын мэдүүлгые соносхожо эхилбэ.

Энэ үедэ гестапын үмөөрэгшэ адвокат Маркель гэгшэ документнүүдые хэрэгсэхэгүй болгохын бололго гаргажа, французска гэмнэлтын харуулһан документүүд халаа хэнэйшье зохёоһониинь мэдэгдэнэгүй, иимэ ушарһаа баримта болохо документнүүд бэшэ гээшэ гэжэ мэдүүлбэ.

Трибуналай түрүүлэгшын һанамжаар гэмнэгшэ Дюбосс халаа Францида абтаһан процессуальна гуримуудай условиие дүүрэн хангажа хэлэһэн байна. Эдэ бүхы документнүүд болбол сэрэгэй гэмтэ ябадалые мүрдэхын тулада Францида байгуулагдаһан тусхай комиссар хэгдэһэн халаа хуулита баримта гээшэ гэбэ.

Хоёрдохёо үгэ хэлэһэн адвокат Маркель болбол, энэ мэдүүлгэнүүд халаа полицейскэ жэжэ управлениинүүдээр, тангариг абалгагүйгөөр зохёогдоһон болохо тула, баримтагүй байна гэжэ дахяад мэдүүлбэ.

Французска гэмнэгшэ Дюбосс адвокадай хэһэн аддуye заһаа хэдээ, сэрэгэй гэмтэ ябадал хэг рэг тушаа мүрдэлгэ хэһэн нюр даа полицейскэ чиновнигууд бэ харюусалгата тушаалтай хүнүү гэбэ. Тэрээнһээ гадна эдэ доку дые хуулита баримта болгожо ска гэмнэлтэдэ дамжуулха тухай бии юм гэжэ Трибуналай гэмнэгшэ мэдүүлбэ. Документнүү французска юстициин министерс целяриин начальнигай гар таби министерствын тамга дараатай Францидахи сэрэгэй гэмтэ ябада дэхэ албан газар болбол юсти нистерствын мэдэлдэ байдаг юм полицида даалгажа хэһэн мүрд бол энэ органой байгуулагдаһа болоһон юм гэнэ.

Трибуналай түрүүлэгшэ бол асуудалые зүбшэн хэлсэхын тул лалга хэхые дурадхаба. Забһ һүүлээр лорд Лоуренс Трибуна гаһан шиидхэбэриие соносхобо.

Трибунал болбол тэрээндэ һэн бүхы ушарнуудые зүбшэн ба Франциин гэмнэгшын харуу кумент болбол уставай 21-дэхи заагдаһан ёһоор, сэрэгэй гэмтэ мүрдэхын тула баталагдаһан документ болоно гэжэ тоолобо. ментын баримта болохо тухай тавай 19-дэхи статьягай ёһоор хэлсэгдэхэ байна, иимэ ушар вай энэ 19-дэхи статья ба статьягай ёһоор, документнүү баримтануу гэжэ зүбшөөрэгдэ

Гестапын организациин үмөө хяад арсахаа болибо. Энээнэй СС ба СД организацинуудай үм адвокат Бабелл гэгшэ үгэ хэлэ нерал Жиро ба тэрэнэй гэр бү Гиммлерэй приказаар Германи даһан ба тэндэ түрмэдэ хаагда магадгүй гэжэ Трибуналда та эхилбэ. Саашань ямаршье доку баримтагүй аад, һайнаар хада гаа гэжэ мэдүүлбэ.

Трибуналай түрүүлэгшэ бол рэгшын үгые тэһалжа мүнөө бунал халаа генерал Жиро ба бүлые сүлэһэн тухай асуудал гүй гэжэ тэрээндэ ойлгуулба.

Гитлеровецүүдэй хэһэн зэрл нуулай баримтануудые үзүүлэ гэмнэгшэ Дюбосс болбол Франц риодуудые түрмэдэ хаахадаа эзэмдэгшэдэй байгуулһан айхаб гурим тухай хэлэнэ. Гитлеров дэгшэдэй хэһэн шэрүүн хатуу тухай тогтожо хэлэнэ. Үгалта олон янзын мэргэжэлтэй ба хүнүүд болбол тэдэндэ ёһон бэ дажа байһан ушарнууд тухай тэсэжэ түйлаһан физическэ ба гасалантай тухай, һаяхан хохидол тухай оролдолго ба тухай гэршэлжэ үгэнэ.

Дюбосс болбол Хойто Франци галдохи түрмэнүүдтэ хаагдаһ вецүүдэй тамалалгада байһан 75 мэдүүлгын протоколнуудай элидхэжэ хэлэнэ. Түрмэдэ хаа һан французска патриодуудта зэрлиг аашa гаргаһан бусад док дые харуулгаар трибуналай у селани дүүрэбэ.

Хориин МТС-эйхид хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ байна

СССР-эй Верховно Советэй һунгалтануудай хүндэлэлдэ зорюулан социалистическэ мурысөө эмхидхэхэ тухай гашейнхидэй хандалгада харюу болгон Хориин МТС-эй эрэгтэй эмэгтэй тракторист, комбайнер болон бүхы заһабарилагшад байгша оной февралиин 10 хүртэр машинно тракторна паркын заһабарилгые эрхим шанартайгаар дүүргэхэ уялга абаһан юм. Тэрэнһээ хойшо заһабарилгын бүхы бригада, тракторист, комбайнернууд өөһэд хоорондоо эршэмтэйгээр мурысэн, абаһан уялгануудаа дүүргэжэ эхилээ һэн.

Дүүрэн бэшэ мэдээн дээрэһээ харахада, МТС-эй олонхи бригаданууд абаһан уялгануудаа болзорһоо урид дүүргэжэ, хэлэһэн үгэдөө хүрэбэ. 1946 оной февралиин 1-эй мэдээгээр заһабарилагдаха байһан 36 тракторнуудай 34-иинь бэлэн боложо комиссида тушаагдаһан байха юм. Тэрэшэлэн 38 плуг, 10 сеялкэ, комбайнын 6 мотор заһабарилагдаа.

МТС-эй 11 тракторна бригадануудай нэгэнһээ бэшэниинь трактор машинануудай заһабарилгые бүримүһэн дүүргэбэ. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэрилжэ байгаа нүхэр Аюшиевай, «Интернационал» колхоздо хүдэлмэрилжэ байгаа нүхэр Пагмитовай, «Улан-Одон» колхоздо хүдэлмэрилжэ байгаа нүхэр Гомбоевой бригаданууд заһабарилгые түргэн ба эрхим шанартайгаар дүүргэжэ, МТС соо илаа.

Намар-үбэлэй заһабарилгын эхилһэнһээ хойшо МТС-эй түрүү хүнүүд үндэр бүтээсэ түйлажа ябана. Түмэршэ дархан Василий Андреевич Садовский гэгшэ ганцаараа дархалха зуураа, үдэр һүниигүй хүдэлмэрилжэ, нилээдгүй ехэ ажал хэнэ. Тиихэ зуураа, гусхайта хаалтабараа саг үргэлжэ 200 процент хүртэр эрхим шанартайгаар дүүргэдэг байна.

Залуу трактористка Бадмажап Мардаева 1945 ондо Т—2—Г трактораар зөөлэн хахалалгада оруулан 285 га элдүүрилжэ, түсэбөө 207 процент дүүргэһэн, 600 гаран килограмм түлишэ арбилһан байха юм. МТС-эй дирекци болон партийна организаци шударгуу басаган Бадмажап Мардаевае заһабарилгын үедэ радиаторна цехые даагшаар табиһан байгаа. Тиин, нүхэр Мардаева гэгшын заһабарилагшадай ажалые зүбөөр эмхидхэжэ шадаһанай ашаар, тус цех үдэрэйнгөө нормые саг үргэлжэ 150—200 процент хүртэр дүүргэн, заһабарилгада ороһон тракторнуудые һайн шанартай радиаторнуудаар хангана.

Үнгэрэгшэ зунай үедэ Иннокентий Корнаков гэгшэ слесарь боложо һурахын тулада МТС-тэ ерэжэ ороо һэн. Мүнөө болоходо энэ хүбүүн эдир залуу наһатай байбашье, дүршэлтэй хүнүүдһээ дутахагүйгөөр хүдэлмэрилжэ байха юм. Ажалдаа дуратайгаар ба оролдосотойгоор хандадаг дээрэһээ Иннокентий Корнаков онгдоо хүнэй туһаламжагүйгөөр өөрөө хүдэлмэрилдэг болоо.

Трактор машинануудые хабарай тарилгада эрхим шанартайгаар заһабарилжа, колхозно полинууд дээгүүр хүсэн түгэс бэлэдхэлтэйгээр гарахын түлөө МТС-эй бүхы тракторист, комбайнер болон заһабарилагшад нэгэн һаналтайгаар тэмсэнэ. Тэдэнэр болохоёо байгаа һунгалта хүртэл үшөө эршэтэйгээр хүдэлмэрилжэ, бүгэдэарадай һайндэртэ эрхим бэлэг барихаар бэлэдхэжэ байна.

Г. ИРЕНОВ, МТС-эй партийна организациин секретарь.

Манай республикын һонин

Бабушкин городто музей эмхидхэгдэхэнь

ВКП(б)-гэй Бабушкин городой горком суута революционер-хүдэлмэришэн Иван Васильевич Бабушкинай алуулагдаһанһаа хойшо 40 жэл болоһоной ойдо дашарамдуулан энэ жэлдэ музей нээхэ тушаа тогтоол гаргаба.

Мүн январиин 31-эй үдэр тус городой библиотекэ революционер Бабушкин тухай номуудай фото ба выставкэ эмхидхэжэ, энэ нүхэрэй хэһэн хүдэлмэри ба болбосон ургаһан ябадалыень олон ниитэдэ тодо элеэр харуулһан байна.

Шэнэ каток

ВКП(б)-гэй городской райкомой тогтоолой ёһоор Бурят-Монголой Совнаркомой дэргэдэхи физкультура ба спортын комитет Революциин талмай дээрэ каток бии болгобо.

Тус каток дээрэ городой олон физкультурна обществонууд: «Динамо», «Локомотив», «Медик» ба бусад февраль һарын түрүүшын үдэрнүүдтэ хоккейгээр мурысөө үнгэргэхэ байна.

Магазин шэнээр нээгдэхэнь

Арад зоной үргэн хэрэгсэлые һайнаар хангахын тула «Бурмонторг» болбол стул, стол, диван, шкаф, кровать ба бусад хэрэгсэлэй зүйл худалдаха шэнэ магазин һаяар нээхэнь.

Шэнэ клуб баригдаба

Баргажанай МТС-эй эмхитэй коллектив МТС-эйнгээ дэргэдэ шэнэ клуб бариба. Тус клубынь электрическэ лампочкануудаар гэрэлтүүлэгдэнхэй.

МТС-эй трактористнууд ба машина заһабарилгын хүдэлмэришэд сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэхэ аргаболомжотой болобо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: СССР-эй Верховно Советэй һунгалтада зорюулагдаһан Республиканска санашадай мурысөөндэ хабаадалсагшад эхир эгэшэ дүү Татьяна Качина ба Ефросинья Качина.

Татьяна 5 километр дистанциие 32 минута 29 секундада ябажа, нэгэдэхи һуури эзэлээ. Ефросинья 10 километр дистанциие 1 час 7 м 30 секундада ябажа, мүн баһа 1-дэхи һуури эзэлээ.

А. ПОПОВОЙ фото.

Манай артистнууд Дальневосточно хизаарта

Бурят-Монголой гүрэнэй филармониин дуунай ба хатар наадаанай ансамбль 40 хүнэй хабаадалгатайгаар композитор Бау Ямпиловай хүтэлбэри доро Дальневосточно хизаар гастрольдо гараһан юм. Ансамбль халаа Хабаровск, Ворошиловск, Комсомольск, Владивосток городуудаар ба сэрэгэй частьнуудаар ябажа концерт наада харуулжа байна. Энэ гастрольдо филармониин залуу коллектив түрүүшынхиеэ гараба гээшэ.

Тэдэнэр нэгэ һара соо хүдэлмэрилхэ зуураа 21концерт харуулһан байна. Тэдэнэй табиһан концертые һонирхон харадаг ба аргагүй халуунаар хүлеэн угтадаг байна. Тэдэнэй дунда БМАССР-эй габьяата артистнар Т. Гергесова ба М. Балсаева, хууршан Зонхоев, артистнар Кузьмин, Иванова, Перинов гэгшэд шадамар бэрхээр наадажа харагшадые һонирхуулдаг ба тэдэнэй дунда хүндэтэй болонхой.

Тус гастролиин артистнар март һарын һүүл багта нютагаа бусажа ерэхээр хараалагдана.

Курумканай аймаг 1946 ондо

Аймагай промкомбинат механическэ мастерской ба извёстко, дабирхай, скипидар үйлэдбэрилхэ заводуудые шэнээр байгуулхаһаа гадна фотографи, парикмахерскануудые нээхэ юм.

* * *

Хоёр электростанци байгуулагдажа, Калининай нэрэмжэтэ колхозые ба аймагай центрые электричествээр хангаха.

* * *

Аймпотребсоюз шэнээр конторо, склад, столово, байрын гэрнүүдые бариха. Тэдэнь хамта 1.400 квадратна метр талмайтай байха байна.

* * *

4 радиоузел байгуулагдажа, 1946 оной һүүл багта 400 шахуу радиоточкотой болохоор хараалагдана.

* * *

Библиотекэнүүдэйнь тоо 5 болохо ба тэндэ байха номуудайнь фонд үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ хоёроор ехэ болохо юм

Уранзохёолшод һунгагшадай урда

Һаяхан Улан-Удын 2-дохи һунгуулиин участогай һунгагшад фронтовигууд-уранзохёолшодтой уулзабад.

Тус уулзалганда уранзохёолшод нүхэд Семён Метелица, Даври Хилтухин гоё һайхан шүлэгүүдые уншажа үгэһэн байна.

Һунгагшад эдэ уранзохёолшодто баярые хүргэхэ зуураа саашадаа улам ехэ амжалтануудые түйлахыень хүсэбэд.

Гарри Гопкинс нүгшэбэ

ЛОНДОН, январиин 28. (ТАСС). Рейтер агентствын Нью-Йоркһоо дамжуулһань хадаа, нүгшэһэн президент Рузвельтын тусхай туһалагша байһан Гопкинс январиин 29-дэ нүгшэ

Юлийскэ Крайнада партизан ябаһан хүнүү хүндэ байдалда байна

БЕЛГРАД, январиин 29. (ТАСС). «Борьба» гэжэ газетэ мэдээсэхэдээ, Триестын сүлөөлэлтын вече болбол партизан ябагшадай хүндэ услови тухай союзнигуудай сэрэгэй администрациин анхаралые хандуулба. Приморско партизануудай союз болбол өөрынгөө зэргэдэ 20 мянганһаа үлүү гэшүүдтэй байна. Эдэнэй олонхинь союзнигуудай эзэлһэн зоно до байдаг ба мүнөө хүртэр ажал хүдэлмэригүй байна. Сүлөөлэлтын вечын мэдүүлгэ соо хэлэгдэхэдээ, дайнай эсэс болтор фашистнуудтай хамтаран ажаллаһан ба фашистска хорото ябадалай түлөө харюусаха ёһотой хүнүүдэй тушаалдаа хуушаараа хүдэлмэрилжэ байхадань, гасалан ба хүдэлмэригүйдэлгэ дээрэһээ зобохо баатай болоһон, зүрһэм хилээмэнэй түлөө тэмсэхэ баатай болоһон партизануудые доромжолдог ба баһадаг байна гэбэ. Городской сүлөөлэлтын ве партизан ябагшадые ажал хангаха арга хэмжээ абахые засагуудые уряалһан ба тэрээ шударгабуса захиралтые боло бэ, энэ захиралтын ёһоор ита мида һүүлэй үе болтор алба нууд туһаламжа абаха эрхэ тиихэдэнь союзнигуудай тала партизанууд энэ эрхэһээ байна.

Фашистска журамай байга хуулинууд мүнөө хүртэр Юли нын территори дээрэ хүсэн ушарһаа энэ боложо байна лөөлэлтын вече тобшолол хэ

Харюусалгата редактор Ц. Г. ГАЛС

РЕДАКЦИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС, г. Улан-Удэ, ул. Ленина 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС, Улан-Удэ, Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23. АТС—1-80; зам. редактора—7-89; ответ. секретаря—3-23; отделов: партийной и промышленности—7-89; сельского хозяйства—6-03; писем и переводов—6-03 (2 зв.) об'явлений 2-64 (2 зв.).

Н—00543. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР Тираж